

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 38. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. MÁJUS 10-én IV. Year. No. 38.

ELSŐ PAPIR.

Az amerikai magyarok figyelmébe.

Az egyre növekvő bevándorlás tudvalevőleg arra vezetett, hogy az amerikai kikötőkben megrostálják a bevándorló anyagot. Különösen ott, ahol a bevándorlási törvény nem intézkedik elég nyíltan és világosan, a bevándorlási hatóságok rendszeren a bevándorló rovására értelmezik és alkalmazzák a törvényt. Sok esetben oly zaklatásoknak vannak kitéve a bevándorlók, amelyek dehogyan vannak a bevándorlási törvényekben előírva.

Ezektől a zaklatásoktól még azok sem lettek megkímélve, akik már rövidebb-hosszabb időn át éltek az Egyesült Államokban, látogatásra hazamentek szülőhazájukba s a kik visszatértük alkalmával némi jogot formálhatnának azíránt, hogy ne a közönséges bevándorló elbírálása alá essenek. Kivételt még azok sem képeztek, akik már az ugynevezett „első papir“-nak birtokában voltak s akik azt hitték, hogy igényt tarthatnak az Egyesült Államok oltalmára s különösen arra, hogy visszatérhetnek fogadott hazájukba, mivel ez első papirjukkal igazolhatták abbéli őszinte szándékukat, hogy az Egyesült Államok polgárai kívánnak lenni.

Ez az első papir, amelynek híján senki második papirját, a tulajdonképeni polgári levelét meg nem kaphatta, nem biztosított senkinek semmi jogot, a hatóságok azt tekintetbe nem vették.

Hiába mutatta fel az idetörekvő ember azt a bevándorlási hatóságnak, jeléül annak, hogy már élt az országban, s hogy ennek bizonyos időn belül polgára is lesz. Az első papir birtokosával csakugy bántak el, mint minden más bevándorlóval s ha a törvények alapján kizárhatták, bizony nem engedték partra szállani, ha mindjárt sok esztendőn át hasznos munkát végzett is ebben az országban.

Elszomorító példáját adta ennek a visszas és sehogy meg nem érthető állapotnak egy Pollard Frigyes nevű embernek az esete. Ez a Pollard régebben ittlakott Amerikában, a New York állambeli Jamestownban telepedett le, ott családot alapított és aránylagos jólétre tett szert. Néhány hónap előtt kiement Németországba rokonainak meglátogatására. A napokban jött vissza. Átvittek Ellis Islandra, a bevándorlási szigetre. Az orvosok megvizsgálták őt s mivel megállapították, hogy eskőrban szenved, a beván-

dorlási törvények idevágó szakaszának értelmében kizárták őt. Pollard hiába hivatkozott arra, hogy Jamestownban él a családjával, hogy ott virágzó üzlete, sőt háza van, hiába mutatta fel első papirját, a szentencia ki volt mondva. A bevándorlási törvények elszakították azt az embert, aki éveken át itt élt, családjától, jövedelmi forrásától, vagonától.

Pollard ekkor a keresked. miniszterhez felebbezett, mint a legfelsőbb hatósághoz bevándorlási ügyekben. És a kereskedelmi miniszter az ő döntésével jelleget adott az első papirnak, értéket kölcsönzött neki. Kimondta ugyanis, hogy az az ember, aki az első papir birtokában van, nem tekinthető bevándorlóknak, miután már elébb tett abbéli nyilatkozatával, hogy az Egyesült Államok polgára óhajt lenni, meghatározta a maga illetőségi helyét.

Jó lesz, ha honfitársaink ezt a nagyfontosságú döntést magukévá teszik. Vannak ugyanis számosan, akik visszakiváncok az ó-hazába, de rövid idő alatt visszatérnek ismét az Egyesült Államokba, ahol már egyszer megtalálták boldogulásukat s ahol azután újabb ennek megkeresésére indulnak. Ezek, hogy elkerüljenek minden bajt, szerezzék meg első papirjukat, mielőtt kitennek a lábukat az Egyesült Államokból. Polgárok nem lehetünk azonnal, sőt az új törvény jóval megnehezítette a polgári jog elnyerését. Az első papirt kivethetjük azonban mindjárt ideérkezésünk első napján. Ehhez még csak gondolni sem kell tudnunk. Tegye meg tehát mindenki azt, aminek elmulasztását idővel esetleg keservesen megsírátná. . .

A „HALLGATAG“ SMITH.

Huszonöt milliót hagyott maga után.

Már régebben említettük, hogy Smith Henrik new yorki bankár, akit úgy hívtak, hogy „hallgatag“ Smith, nászutján Japánban meghalt. A „gyászoló“ özvegy visszahozta hulláját New Yorkba, eltemettette s azután — megsürgette a végrendelet felbontását.

Az özvegynek ez a végrendelet kis meglepetést okozott. Smith ugyanis huszonöt millió dollárt hagyott maga után, amelyből az asszonyra végrendeletileg mindössze rongyos három milliót hagyott. Azért alig érdemes gyászolni. Az asszony nem is gyászol, hanem fogadott egy féltuczat ügyvédet, hogy megtámadja a végrendeletet.

A „hallgatag“ Smith pedig tovább is hallgat.

TÖRTÉNT VALAMI . . .

Odahaza leszavazzák a magyar nyelvet.

Történt valami. Odahaza történt. A magyar képviselőházban történt. Magyar képviselők cselekedtek meg. Szinte resteljük leírni, hogy mit.

Mi, magyarok Amerikában, különösen az utóbbi időben elkeseredett harcokat folytunk ITT, hogy lemoszuk hazánk szép testéről azt a sarat, amelylyel hitvány rágalmozók megdobálják. Irunk és beszélünk annak beigazolására, hogy ugyanazzal a joggal reklamálják a magyarok Magyarországot a magyaroknak, aminővel az amerikaiak az Egyesült Államokat a magukénak vallják. S míg a magyar pap leszáll a szószékéről, míg a szerkesztő elhagyja íróasztalát, míg a munkás leteszi a kalapácsot, míg mindmegannyiunk nem törődve napi kenyérünkkel, kilépünk a küzdőtérre, hogy a pánszláv izgatók hazudozásával szemben beigazoljuk Amerika népe előtt a magyar nemzeti törekvések jogosultságát, azalatt ODAHAZA, a magyar képviselőházban, Árpád halálának ezredik évfordulóján LESZAVAZZÁK A MAGYAR NYELVET. Leszavazzák annak a kormányoknak engiszte alatt, amelynek működéséhez fűzte a magyar nemzet sok százados szenvedések után minden bizalmát, minden reményét. LESZAVAZZÁK APPONYI ALBERT GRÓF EGYENES FELSZÓLÍTÁSÁRA. Igaz, hogy Apponyi gróf mindjárt hozzátette: „vállalkozom rá, hogy ezzel a törvényjavaslattal néhány év alatt ebben az országban minden hazafiatlan iskolát kipusztítok“, de ez a kijelentés nem semmisíti meg abbéli másik kijelentését, hogy lemond, ha a kötelező magyar tanítási nyelvre vonatkozó indítványt elfogadják.

Éveken át azzal feccséltek a drága időt, amelyet Magyarország gazdasági kiépítésére okosabban lehetett volna felhasználni, hogy kicsikarjanak a magyar katona számára egy nemzeti színű zsinórt, s most, midőn Magyarország minden gyermekéből magyar állampolgárt lehetne nevelni, maga a nemzeti kormány szavazatja le az arra vonatkozó indítványt.

A szívünk nem engedi, hogy Apponyi Albertben kételkedjünk, eszünkkel nem bírnunk eljárásának titkos okaiba hatolni.

Adjuk a tényállást. Dr. Bozóky Árpád függetlenségi képviselő Apponyi törvényjavaslatának részletes tárgyalásánál benyuj-

KÁROK
ket nevezünk
bátran for-
pénzbetétek
am street, New
t, New York.
reet, New York.
zjegyzői hivatal.
way, New York.
di értékpapírok
AM.
er Sen. & Co.
és Európa báz-
ztosan. Hajóje-
a és az óhazából
Bank, Minere
s szét nem om-
Charles R. Keaz,
völgynek legre-
ötödik Ave. és
rt, Pa.
pontosan a legel-
eladás az összes
ellett. Közjegy-
tanak és a Ken-
Roth and Sons.
st Co., Duquesne
Hitel Társulat,
llár. Pennsylv-
egyike s az egye-
magyar bank Ame-
magyarok. Fízse
százalékot beté-
adási és közjegy-
üzlete, 1340 Penn
elárusító. Kés-
a hazai ügyeknek
duquesne.
takarék bankja.
főössleg \$350,000.
O'Brien elnök, F.
pénztáros, J. R.
lie ellenőr, J. T.
tlatot Ave., üzlet
pany, a gazdák és
Bonne Terre.
100,000.00. R. R.
alelnök, F. E.
Cleveland.
konzuli tisztviselő.
M.
skedelmi és taka-
H. B. Robinson
gyeket minden ve-
mely részébe. Ta-
AM.
assaic.
ny, 185 Main Ave
Elfogad betéteket
ontókat nyit. Tó
Amerikai Egyesült
odája Budapesten,
A konzuli fiókai
Andrássy ut 22.
sában néhányszor

A BEVÁNDORLÓ

KOSSUTH NÓTA.

Anglia királya ennek hangjainál mulat.

Szerdán érkezett be a Cunard vonalnak Fiume és New York között közlekedő Carpathia hajója s ezzel persze ideérkezett a hajó derék orvosa, Dr. Lévy ur is.

Egy nappal a hajó ideérkezése előtt vette lapunk szerkesztője egy Lévy doktornak Nápolyban megírt levelét, amelyet, miután minden magyar embert érdeklő dolgot tartalmaz, itt közlünk:

„Kedves barátom! Roppant elfoglaltságom miatt röviden értesítek, hogy április 20-án Fiuméből elindultunk és Palermoba 22-én délután érkeztünk, honnan is következő napon este 9 órakor elindultunk Nápoly felé. Mint érdekes újságot megírom, hogy április 23-án délután félötör az angol király a nejevel az „Albert Viktória“ yachton három torpedószóró által kísérve, közvetlen szomszédságunkban horgonyoztak. A fényesen kivilágított yachton 8 órakor estebédjük alkalmával először a „Rákóczy“-t, utána a magyar himnuszt és végül a Kossuth nótát játszatta magának az angol király. — Képzelted, mekkora volt a mi, magyarokkal megrakott hajónkon az öröm. Különösen Pentecost E. H. kapitányunknak, aki — amint tudod, — nagy magyarbarát, leirhatatlan volt az öröme s mintegy viszonzásul azonnal eljátszatta a mi hajónkon az angol himnuszt. A vizionlátásig. Igaz hived, Nápoly, 1907. április 24-én, Dr. Lévy.“

AKIT AKASZTOTTAK.

Később megszökik a koporsóból.

Texas állambeli Columbusban ép oly furcsa, mint rémes dolog esett meg a minap.

Armstrong János ottani néger megölte a feleségét. Elfogták, letárgyalták a perét és elítélték kötélt általi halálra. Fel is akasztották. Az orvosok rámondták, hogy az akasztott meghalt, erre levágták a hullát, koporsóba tették és átadták a rokonoknak eltakarítás végett.

Később különféle hírek jártak be a városkát, amelyek eljutottak az ügyész füléhez is. Felbontatta a sirt, kinyitatta a koporsót, amelyben egy — fatörzset talált.

Armstrong az akasztás után új életre támadt, kimászott a koporsóból és megszökött. Az ügyész most elfogatási parancsot adott ki ellene. Amerikában nagy a jogérzés. Itt a hivatalosan felakasztott és eltemetett embernek hogy is volna szabad elhagyni a koporsóját.

RÉMES LEVÉL.

Öngyilkos a vérével írja meg.

A Pennsylvania állambeli Yorkban lakó Ilgenfritzné asszony oly levelet kapott, a melyhez hasonló alig kapott még ember. Embervérrel volt megírva.

Örzi leánya, egy fiatal, ideges leányka, beleunt az életbe. Elhatározta, hogy eldob-

ja magát az élet terhét. Mielőtt az öngyilkosságot végrehajtotta volna, vérébe mártotta a tollát s így írt bucsulevelet az édesanyjának. Azután felakasztotta magát. Meg is halt.

HATALMAS SZTRÁJK.

New yorki kikötőmunkások harcában.

A new yorki kikötőmunkások sztrájkra mentek. Magasabb munkabéreket követelnek. A „szegény“ hajótársulatok ebbe belemenni nem akarnak s így folyik a bérharc.

A sztrájkolók száma túlhaladja a tizezret. S ha a hajótársulatok megmaradnak abbéli szándékuk mellett, hogy a sztrájkolók helyeit betöltik olasz munkásokkal, kétségtelen, hogy a bérharcból vérharc lesz.

A közönség a sztrájkolókkal rokonszenvez, habár a hajótársulatok azt akarják elhíttetni a világgal, hogy fejedelmi bőkezűséggel fizetik a munkásaikat.

AMERIKAI TEMPÓ.

Mindenben másokat akarnak tulszárnyalni.

Az amerikai egy gyengéje az, hogy mindenből a legjobbat, legszibbet és legdrágábbat akarja. Ezt a gyengéjét juttatja most érvényre Mellen R. D., egy pittsburgi miliomos.

Mellen ur szakácsa azon panaszkodott, hogy nem kaphat mindig friss tojásokat. Több sem kellett Mellennek. Fogta magát és a város kellő közepében tyukászatot teremtett a maga számára. Magáért a területért közel félmillió dollárt fizetett. Teheti. Hanem most mindennap friss tojást fog enni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Hosszú Bálint, Pittsburg. Hogy olvasta-e lapunk szerkesztője a bridgeporti papok által ellene mért támadásokat? Persze, hogy olvasta. És nem felelt rájuk azért, mert lapunk szerkesztője nem szokott mások becsületében gázolni. Ezt a munkát hadd végezzék el Istennek bridgeporti szolgálai. Majd megfellelnek érte Istenük előtt és valamivel még korábban földi bíráik el)tt. Lapunk szerkesztője megindította uyanis ellenük a pert.

Béres János, Johnstown. Ön azt mondja, hogy jót mulatott a lapunk két előző számában megírt bombahistórián, de nem hiszi el, hogy tényleg megtörtént volna. Már bizony mi magunk sem hisszük, hogy a különben kötni való Kreutzer István tényleg oly kötni való bolond. Minek utána azonban rendes budapesti levelezőnk, akinek megbízhatóságához kétség nem fér, közölte velünk a hírt, foglalkoznunk kellett vele, legyen ez bolond valóság, vagy jól sikerült tréfa.

Grünberger Lipót, Scranton. Sajnálattal tudatjuk, hogy nekünk szedőre szükségünk nincsen. Czimét azonban adandó alkalomra előjegyezzük.

Hagara, New York. A chicagói légvonal dolgában megírt levelünkre válasz még nem érkezett. Mihelyt olyant kapunk, azonal tudatjuk magánlevelben.

JUHÁSZ JUBILEUMA

Holnap, szombaton este 8 órakor fog
JUHÁSZ PÁL SZINÉSZKEDÉSÉNEK 15-İK ÉVFORDULÓJA ÉS BUCUFELLÉPTE ALKALMÁBÓL

a Webster Hallban, 119 East 11-ik utca színre kerülni az

ÁRENDÁS ZSIDÓ

Eredeti népszinmű három felvonásban egy változással
A jubiláns iránti tiszteletből az előadásban közreműködnek:
A new yorki Magyar Ifjusági Kör és daltestülete, valamint
Nagylaky György fővárosi színész.
Az előadás után táncmulatság lesz.

totta ezt az indítványt: „A magyar állam területén, a horvát-szlavon terület kivételével, minden elemi népiskolában a tanítási nyelvnek magyarnak kell lennie. Ha a gyermek a magyart nem érti, az elemi iskola első és második osztályában a tanító kiscgitő nyelv gyanánt a gyermek anyanyelvét is használhatja.“

Alig hangzott el ez az époly hazafias, mint emberséges és engedékeny indítvány, Apponyi Albert gróf kultuszminiszter gyorsan felemelkedett bársonyszékéből és kijelentette, hogy lemond tárczájáról, mihelyt az indítványt elfogadják.

Nem fogadták el. Leszavazták a magyar nyelvet.

Bozóky Árpád erre levonta a maga számára a konzekvenziákat. Kossuth Ferenchez, mint a függetlenségi párt elnökéhez a következőket írta:

„Kegyelmes Uram!

A nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat ellen jóeleve bejelenttem a pártnak, hogy én azt — miután régi meggyőződésemből a kizárólagos állami népoktatásnak vagyok híve és mert a javaslat nagyon gyengén kezeli a magyar nyelv tanításának kérdését — el nem fogadhatom. Bejelentésemet a párt minden megjegyzés nélkül tudomásul vette. Ennek folytán joggal hittem, hogy nem véték a párthűség ellen, ha én a javaslat ellen felszólalok és egyes szakaszoknál ellenindítványokat teszek, melyek a nemzeti szempontokat jobban megvédik. Sőt tekintettel a nemzetiségi képviselők koalíciójának a javaslataival szemben, különösen eleinte tanusított eljárására: ilyen ellenjavaslatnak és azt kísérő erélyes hangú felszólalásoknak szükségét a pártnak több tekintélyes tagja egyenesen szükségesnek tartotta és engem biztattak is az ellenindítványok és felszólalások megtételére. Tettem is már ellenindítványt a tizenkettedik szakasznál. Leszavaztak, nem lett belőle semmi baj, senki nem csinált belőle casus bellit. Azonban szemmel látható volt, hogy erre és ehhez hasonló sovíniszta módosításokra a nemzetiségi képviselők megváltoztatták harcmodorukat és inkább védik, mint támadják a javaslatot, mely ellen az oláh népet fellázítani igyekeztek.

A tizennyolczadik szakaszhoz tett ellenindítványomat helyeselte az ülésen jelen volt képviselők legnagyobb része és mégis a pártértekezleten oly erős és szenvedélyes hangú támadásban részesítette pártunk klerikális csoportja, hogy én azok után a pártkörnek tagja nem maradhatok.

De nem maradhatok tagja a koalíciónak sem, mert én a nemzetiségi kérdést magyar hazánkra még az osztrákkal való közösségnél is nagyobb veszedelemnek tartom és a koalíciónak a nemzetiségi kérdésben tanusított erélytelen és bátortalan eljárását jobb meggyőződésem ellenére nem támogathatom. Méltóztassék, kegyelmes uram, ezeket tudomásul venni és fogadja nagyrabecsülésemnek, őszinte ragaszkodásomnak kifejezését.

Dr. Bozóky Árpád,

a kunszentmártoni kerület országgyűlési képviselője.

Történt valami. Odahaza történt valami, amerikai magyarok, amit mi a mi hétköznapi eszünkkel, de annál hazafiasabb szívünkkel megérteni dehogyan birunk.

CZIRAKY ANTAL úr

képviseli lapunkat South Bethiehemben és környékén. Előfizetéseket fölvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink pártfogásába.

A Bevándorló kiadóhivatala.

Magyarok Amerikában

NÉPGYÜLÉS PASSAICON. A passai közérdekű nagybizottság, mely abból a végből alakult, hogy megvédje az ottani magyarság érdekeit, egy perczig sem téveszti szem elől hivatását. Mikor két év előtt egy passai városi tanácsos durván neki ment a magyaroknak meg a tótoknak, lapunk szerkesztőjének segítségével az a közérdekű bizottság kényszerítette rá azt a városi tanácsost arra, hogy tisztelettel emlékezzék meg a bevándorlótokról, különösen a magyarokról. S most, hogy a pánszláv izgatók Passaicba is betették a lábukat s ott fellármázták a világot, ugyancsak a közérdekű nagybizottság tette magáévá a magyarság ügyét s megint ott láttuk lapunk szerkesztőjét és két derék, minden izükben magyar római katolikus papot, akik hévvel, lelkesedéssel és tudással utasították vissza a magyar nemzet becsülete ellen irányított hitvány rágalmakat. Szombaton este tartották meg a passai magyarok époly lelkes, mint higgadságában fenséges tüntetést. Ez a tüntetés két részre oszlott: körmenetre és népgyűlésre. Esti hat órákor indult meg a hatalmas menet a második utcából. Lábon volt minden passai magyar: asszonyok és férfiak, leányok és legények, de még a gyermekek is kivették részüket a tüntetésből. Lobogtak a magyar s az amerikai zászlók, szólt a zene és megszire elhallatszott a becsületét védő magyar hadsereg lépteinek zaja. **Papp Dezső,** a Bevándorló passai képviselője nyitotta meg a menetet. Őt követte a rezes banda, majd zászlóik alatt az egyleteknek hosszú sora, majd egy sipoló banda, ismét egyletek, a passai derék magyar leányok száza. Közükben kis amerikai zászlót lengettek, mellüket nemzeti színű kokárda díszítette. A fenséges menetet **Messerschmidt Géza** passai és **Csernitsky István** clevelandi római katolikus plébánosok rekesztették be kocsin. Így járták be a magyarok Passaic utcáit s a kíváncsi amerikaiak sorfalat képezték s mikor megtudták a tüntetés okát és célját, lelkesen megtapsolták a magyarokat.

A népgyűlés nyolcz órákor vette kezdetét. Az operaházban tartották meg, amelynek minden zugát megtöltötték a magyarok, amerikaiak és hazafias tótok. A karzatokról lecsüngtek a nehéz magyar és amerikai zászlók s a közönség ünnepi csendben várta a történéseket. A színpadon helyet foglaltak **Czingili András,** a közérdekű nagybizottság elnöke, **Messerschmidt Géza** és **Csernitsky István** r. kath. plébánosok, **Kuthy Elemér** ref. lelkész, **Singer Mihály,** a Bevándorló szerkesztője, **Rizsák János** bankár, **Watson** városi főjegyző és fia, az ügyész, **Kerekes Istvánné,** **Baker Lilly,** **Huszka Filoména** tótajku honleány és az angol újságírók.

A gyűlést **Czingili András,** a közérdekű bizottság elnöke nyitotta meg határos szavakkal, majd a Himnusz éneklése után **Messerschmidt Géza** r. k. plébános mondott egy nagyszabású beszédet magyar nyelven. Őt követte mint angol főszónok **Singer Mihály,** a „Bevándorló“ szerkesztője. Lapunk szerkesztője a jelenvolt amerikaiaknak s különösen az amerikai sajtó képviselőinek töviről hegyire megmagyarázta Magyarország állami fejlődését és nagylelkű viselkedését a nemzetiségekkel szemben. Megfelelt a pánszláv izgatók minden egyes panaszára s ezeket, mivel jogalapot nélkülöznek s mivel az amerikai szellem ellen vétének, felháborodva visszautasította. Ugyanily szellemben beszélt ugyancsak angolul **Csernitsky István** plébános, aki egyenesen a gyűlésre jött Clevelandról Passaicra. **Kerekes Istvánné** nagy hatással szavalt el egy alkalmi költeményt, mire **Watson** városi jegyző beszélt, aki a magyar történelem nyomán jelentette ki a magyarok iránt érzett meleg rokonszenvét. **Huszka Filoména** kisasszony tót nyelven utasította vissza a pánszlávok rágalmaikat, majd **Rizsák János** honfitársunk ugyancsak határos tót beszédben magyarázta a pánszlávok felháborító viselkedését. **Watson** bíró, a városi jegyző fia, neveltségessé tette a tótok mozgólódásait Amerikában **Baker** kisasszony gyönyörűen énekelte el az amerikai nemzeti dalt, amelynek elhangzása után **Csernitsky** plébános magyar nyelven szólt meg még egyszer, meggyőző szavakban hangoztatva az Amerikai Magyar Szövetséghez való csatlakozásnak szükségességét. **Messerschmidt** plébános záróbeszédjével be-rekesztette a fenséges népgyűlést, amely a jelenvolt amerikai előkelőségekre nagy hatással volt. **Spencer** tábornok táviratilag mentette ki távolmaradását.

BEPERELT MAGYAR MŰVÉSZ. Koppay József honfitársunk, aki már több év óta él körünkben s mint arczképfestő New

Yorkban nagy hírnévre tett szert, perbe lett fogva. Egy itteni előkelő cég azt állítja, hogy ők hozatták ide Koppayt azon szerződésbeli feltétel mellett, hogy minden általa megfestendő képet náluk kiállítja s a megrendelési vagy vételárból 25 százalékot fizet a cégnek. Koppay ebbeli állítólagos kötelezettségének nem felelt meg s így a cég 3675 dollár erejéig beperelte a magyar művészt. Hogy ezzel szemben Koppaynak mi a mondani valója, egyelőre nem tudjuk, mert lapunk tudósítója nem találta a művészt a műtermében.

GELLÉR MIHÁLY HAZAJÖTT. Gellér Mihály ur, a St. Regis szállodának igazgatótársa és részvényese négy havi távollét után visszaérkezett New Yorkba. Gellér ur bejárt három világrészt. Innen Olaszországba ment. Olaszországból Afrikába, majd Palesztinába, Jeruzsálemből vissza Cairoba s innen Görögországba. Beutazta azután Kis-Ázsiát, Törökországot és Konstantinápolyból Budapestre ment, amelyet feltétlenül a világ legszebb városának mond. Budapestre Bécsbe ment, onnan Franciaországba és Angliába, majd vissza New Yorkba, ahol barátai és tisztelői ezer örömmel fogadták őt. Gellér urat fájdalmasan érinti, hogy Budapesten alig tesznek valamit az idegenforgalom előmozdítására, pedig szerinte — és szerintünk is — Budapest jobban magához tudná vonzani az amerikai turistákat mint bármely más város, ha odahaza eléggé hatásos módon felkeltenék az amerikaiak érdeklődését Magyarország és különösen Budapest iránt.

JUHÁSZ PÁL JUBILEUMA. Juhász Pál, aki a new yorki magyar színház oszlopos tagja volt, holnap szombaton üli meg színészi pályájának 15-ik évfordulóját. Színpadra kerül esti nyolcz órákor a Webster Hallban az „Arendás zsidó“. Mint **Blum Dávid** — egyik legjobb szerepében — fog Juhász egyuttal elbucuzni a new yorki közönségtől. Juhász Pál annyira sok élvezetes órát szerzett a new yorki magyarságnak, hogy ez a magyarság erkölcsi kötelességet teljesít, ha most élvezetes estét szerez viszont Juhász Pálnak. Legyünk minél számosabban a jubilaris előadáson s bucsuztassuk el a derék színészt rokonszenvünk ama meleg kifejezésével, amelyre részvett. — Az előadást táncmulatság fogja követni.

CSALÁDI HIREK. Horvay Károly építész honfitársunkat egy egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg a neje. Anya és gyermek jól érzik magukat, a boldog apamég jobban. — **SZÜLETÉSNAPI ÜNNEPÉLY.** Vig társaság gyűlt egybe kedden **Sussman S. Vilmos** honfitársunk és nejeinek vendégszerető házában. Egy fiatal hölgynek születésnapját ünnepelték. A hölgy neve **Sussman Gladys.** Kora: három éves.

TAKARODÓ.

(Dráma 4 felvonásban, írta Beyerlein Ferencz, fordította Zboray Aladár; először adták az Amerikai Magyar Színházban 1907. május 4-én.)

A Takarodó színrehozatala az amerikai magyar színpadon eseményt képez, még pedig kétféle tekintetben. Bemutatkozik benne az új direktorium izlése, mert az eddigi darabok — tulajdonképpen János vitéz — még a régi, szerencsétlen kezű direktorok rak-tárából kerültek elő — és bemutatkozik benne másodsor Karacs J. ur, a debreczeni színház széphan-gú tenoristája.

A Takarodó drámának igen közepes alkotás és egy-általán érdemtelen ama hírnévre, melyet neki a né-met színház reklám-kürtölése szerzett. Az első felvonás szintelen és unalmas. A másodikban már van tűz és heves drámai akció, midőn Helbig káplár féltékenysége által üldözött betör felebbvalója, Lauffen hadnagy lakásába, hol elrejtve hiszi jegyesét, Volkhardt Klárát. Izgatott szóváltás után a káplár kezdet emel hadnagyrára, ki kardjával védekezik és tá-madóját a földre sujtja.

A harmadik felvonásban hadtörvényszéket ülnek a bírák. Helbig a vádlott, nem vall, Lauffen sem akarja megmondani az igazat, a tanúk vallomása is fogyatékos, a bírák kínos zavarban vannak és már-már el akarják halasztani a tárgyalást, midőn lelki-furdalása a törvényszék elé hozza Volkhardt Klárát, hol töredelmesen bevallja, hogy ő az oka mindennek, Helbig féltékenysége jogos volt, mert ő a kérdéses éjszakán csakugyan Lauffen lakásán rejtőzött. Ezen felvonásban egy kis humorral is megpróbálkozik a szerző, de szellemességének sziporkája elhalványul a csillogó uniformisok között. Helbigről többet szó sem esik a darabban s így — sajnos — sorsával kétség-ben maradunk.

A negyedik felvonás a hajdani görögütés világ re-czipéje szerint készült. Megjelenik a színen Volk-hardt őrmester és párbajra hívja leánya csabítóját. A hadnagy szomorodott szível kijelenti, hogy a reg-lama szerint altiszttel nem verekedhetik. Ekkor az őrmester nagy monologba fog: a becsületről, kétfé-le becsületről, első- és másodosztályú emberekről. Közben Klárát is színpadra hozza balvégzete. Volk-hardt elkeseredésében előrántja szolgálati revolve-rét és leányára sűti. A cső nagyot durran, Klárika nagyot sikolt — a földre rogy és Lauffen nevével ajakán kileheli lelkét. A hadnagy pedig áll... me-redten... rendületlenül... a reglama így parancsol-ja. A függöny csendesen legördül. Vége a darab-nak.

Az előadás jó volt, a kiállítás díszes. A rendező jeles munkát végzett és arról igazán nem tehet, hogy az alkalmi terem kis színpadján egymásba csetlettek-botlottak a hosszú kardos urak. Karacs J. (Lauffen), mint e nem neki való szerepben is megítélhetjük, igen intelligens színész, szépen és értelmesen szaval. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta s ha leg-közelebb igazi szerepkörében: népszínműben vagy operetében mutatkozik be, bizonyára jobban meg-tölti a házat.

A mi derék Horváthunk (Helbig), kit eddig mint komikust és intrikust ösmertünk, meglepetést szer-zett. Mint drámai hős is megálta helyét, látszott, hogy szívéből játszik, mélyen átérzeve szerepét, az

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

AMERIKAI MAGYAR SZÍNHÁZ
Vasárnap, május 12-én délután 3 órákor
a Webster Hallban, 11-ik utca, 3-ik Avenue

A B O R

Gárdonyi kitünő énekes népszínműve.

Igazgató: KARDOS HUGÓ.

eltaszított, de fájdmát férfiasan tűrő szerelmes szerepét.

Dobó Böske (Volkhardt Klári) mindig jó. Nevet ugyan akkor is, mikor nem kell, de ő tudja, hogy ez neki jól áll. Kitérésében volt tűz s midőn összerogyott, póztalan igazságával meghatotta a publikumot.

Heltay (Volkhardt) maszkja kitűnő volt s szinte tökélyre vitte a haragos örmester nehéz szerepének ábrázolását. Ezuttal is beigazolódott, hogy Heltayra szüksége van a szintársulatnak és visszaserződte-tését jó gondolatnak tartjuk.

Kis szerepeikben nagy érdemekkel járultak az összejátékhoz **Kolozsi**, **Miskolczi**, **Lukács**, **Beregi** és **Bartha**, valamint **Medvig Gyula**, ki gyönyörűen fujta a „czapfenstreich“-ot. De a közönség a „Takarodó“ után sem távozott, hanem ugyan járta a csárdást ki-világos-kivirradtig.

A BOR. Vasárnap délután fogja a Magyar Szintársulat a Webster Hallban Gárdonyi kitűnő népszínművét: *A bor* előadni. Karacs ur ezen az előadáson fog bemutatkozni a new yorki közönségnek. Vasárnapról egy hétre a tengerészisztek tiszteletére „*A cigánybáró*“ kerül színre fényes jelmezekkel és új díszletekkel. Jó lesz az előadásra idejekorán gondoskodni jegyekről.

HAZAFIAS BÁBA. Bögözy Gyulánénak hívják azt a hazafias bábaasszonyt, aki Perth Amboyban telepedett le s aki egy körlevelében nemcsak bábaasszonyi képzettségéről ad hírt, hanem arról, hogy gyűlöli az — osztrákokat. Körlevelében a többek között azt is mondja ugyanis: „Oklevelemet a budapesti M. Kir. Tudományos Egyetem „Szülészeti Klinikáján“ nyertem, Magyarország és a HOZZÁKAPCSOLT AUSZTRIA NEMKÜLÖNBEN A HÓDOLT TARTOMÁNYOK TERÜLETÉRE. Tegyen erről Ausztria, ha tud.

PARADICSOMI OTTHON. Már egy alkalommal figyelmeztettük olvasóinkat a lapunk más helyén megjelenő hirdetésre. Jutányos feltételek mellett mindenki valóban paradicsomi otthont biztosíthat magának a New York közvetlen közelében levő Rockville Centreben. Bővebb felvilágosításért forduljon mindenki magyar levélben a következő címre: Mr. *Julius Tenner*, 215 Montague street, Room 417, *Brooklyn*, N. Y.

MAGYAR RENDŐRT MEGTÁMADJÁK. Pennsylvania állambeli Keiserből írják lapunknak, hogy két olasz minap majdnem halálos sebet ejtett Marossy György honfitársunkon, a városka magyar rendőren. Marossy őrzését végezte, amikor két olasz mellette termelt s egyikük borotvával hatalmas vágást ejtett a nyakán. Az orvítámadás után mind a két olasz eltűnt s eddig nem is lehetett őket kézrekeríteni. Marossyt a kórházban ápolják s az orvosok remélik, hogy rövid időn belül lábra állíthatják.

MAGYAR ÁLLAMI BANK. Homestead-

ről értesítenek bennünket, hogy **Tomesányi József**, **Rott Eduárd**, **Ranki Bertalan**, **Hann Mihály** és **Bánó Gyula** állami bankot létesítettek, amelynek székhelye **Munhall**. A bankot 50,000 dollárnyi alaptőkével jegyeztették be Pennsylvania állam megfelelő hatóságánál. Honfitársainknak sok sikert kívánunk ez újabb vállalkozásukhoz.

PUSKÁS A BIRÁI ELŐTT. Megirtuk annak idején, hogy **Clevelandon** **Puskás Miklós** mikép gyilkolta meg férje és leánya távollétében **Szobonya Mihálynét**, mivel szerelmi ömlengéseire hallgatni nem akart. Puskás ellen a hét elején indult meg a per s holnap, szombaton fogják fölötté kimondani az ítéletet, mely életfogytiglan tartó börtönbüntetés lesz, miután **Puskás Miklós** védői tanácsára másodfoku gyilkosságban büntetésnek vallotta magát a halálos ítélet elkerülése czéljából.

PASSAICI MAGYAROK NÓTÁJA. Passaic utczában a **Kosuth-nóta** dallamára egy új nótát hallottunk a minap. Az a nóta tanuságot tesz **Rizsák János** passaic bankár honfitársunk nagy népszerűsége mellett. A nóta így hangzik:

Nem kell nekünk olyan bankár
Mint a new yorki csapodár,
Beszedi a pénzeinket,
Osztrákéknél hagy bennünket.
Éljen a mi jó barátunk,
Éljen **John Rizsák!**

Ha odamész, minden jól van,
Tanácsot ad nagy bajodban,
Nem kell félni, hogy megugrik,
Jó helyen áll a Second street,
Éljen a mi jó barátunk,
Éljen **John Rizsák!**

PITTSBURG ÉS KÖRNYÉKE.

Rovatvezető **Másor Béla** társszerkesztő.

EGYHÁZALAPÍTÁS TEMPLOMSZENTELÉSSEL. Nagy szeretettel készülődik a so. sharoni és környékbeli magyarság arra az ünnepélyre, amely vasárnap fog lezajlani s amely, — bár tisztán felekezeti jellegű, — bizonyára az összmagyarság részvételével fog végbemenni. Ekkor tartják meg ugyanis a so. sharoni magyar református egyház alapító gyűlését és ezzel kapcsolatosan az egyházközség lekipásztornának papá avatását. A so. sharoni egyház az angol presbiterianus misszió munkája és gyümölcse az ottani misszionárius, **Shodle G. A.** fáradhatlan, akadályt nem ismerő munkájának. **Rev. Shodle** a napokban tette le a lelkész vizsgát s mint amerikai képzettségű lelkész nyerte el az oklevelet. A kettős ünnepélyen részt vesznek a so. sharoni, newcastlei, beaversfalli és New-brightoni fiókegyházak, amelyek egy kerületbe tartoznak.

Kezdeté vasárnap, május hó 12-én d. e. 10 órakor.

A PITTSBURGI MAGYARSÁG SZERVEZKEDESE. Az elmúlt hétfőn megtartották **Pittsburgban** az **A. M. Sz.** szervező, illetve előkészítő gyűlését, amelyen **Kalassay Sándor** ref. lelkész elnökölt. A megjelentek elhatározták, hogy a szervező nagygyűlést május hó 23-án hívják össze, amikor megalkulnak a pittsburgi választmányok s azután szervezni fogják a pennsylvaniai államtanácsot is. Magában **Pittsburgban** négy választmány van alakulóban és pedig a református egyesület, a **Szt. József** egyesület, az **Önképzőkör** kebelében és egy független.

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS. Tisztelettel értesítem honfitársaimat, hogy a pittsburgi

KOSSUTH VENDÉGLŐT ÉS SZÁLLODÁT

806 Second Avenue, átvettem és ujonan be rendezve szombaton megnyitom. Jó magyáros ételek, kényelmes, tiszta szobák — zene mindennap. Szíves pártfogásukat kéri **HALÁSZ M.**, tulajdonos.

MIT JELENT EZ?

Ferencz József Khuen gróffal konferál.

Egy lapunk zártakor beérkezett kábelsürgöny szinte hihetetlen dologról ad hírt. Arról, hogy **Ferencz József** a kiegyezés dolgában nemcsak **Wekerle** magyar kormányelnököt idézte maga elé kihallgatásra, hanem — **Khuen Héderváry** gróft is.

Khuen gróf volt tudvalevőleg az, aki a magyar képviselőket pénzzel akarta arra bírni, hogy hajlandóságot mutassanak az osztrák érdekek szolgálatára. **Khuen gróf** az, akit a magyar közéletből a nemzeti felháborodás viharja elsöpört.

S most Magyarország legfontosabb kérdésében a magyar király azzal értekezik, annak tanácsát kéri, akit jól megérdemelt megvetéssel sújtott a magyar nemzet.

Mit jelenthet ez? Jót nem jelenthet, ha a magyar király a magyar nemzet hű fiainak mellözésével egy **Khuen gróffal** tanácskozik.

KERESEM

Jobb Ferencz 22 éves csóthi, veszprémmegyei illetőségű honfitársamat, aki négy éve kijött az országból. Honfitársaim, akik hollétéről tudnak, szíveskedjenek engem arról értesíteni. **Jobb Vendel**, R. F. D. 1., **Jamesberg**, New Jersey.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO. W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CSIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

RABSZO
lambeli Tal
a Prairie P
ért azok öke
szerítették
kat az igér
mnukaközy
biztosította
GYERMEK
lam kormány
gyermekek g
za. Ennek a
előtt és esti
a gyárakban
koztatás a 8
eddig munka
6 és az esti 7

A JAMI
mestowni
a többi kiá
elnöke, aki
kölesönt fe
alatt mind

VASUT
egy expres
Butte köze
ta. A mo
töt súlyosa
lett zsákna
ellenséges

A „FEKE
Wilkes Barre
jait vád alá
píttettek. A
dott ki s a tö
hátra küldte

A KIT
ban a duss
az apai há
rátjával es
utonállók
aznap este
tak kirab
kat, mire
eredt. De
mire Jon
rendőr f
agyonylöt
te magát.
Jones me
WALDST
megirtuk, h
dés folytán
tek benne f
most beérk
sebet kapot

DRÁG
ment fel
je négy
háztartás
sőbb viss
mét el ak

AMERIKAI DOLGOK

RABSZOLGATARTÓK. A Florida állambeli Tampában két orosz pert indított a Prairie Pebble Rhosphate Co. ellen, amiért azok őket karhatalommal dolgozni kényszerítették és amiért be nem tartották azokat az ígéretek, amelyeket egy new yorki munkaközvetítő intézet útján szerződésileg biztosítottak.

GYERMEKEK VÉDELME. Hughes, New York állam kormányzója most írta alá a törvényt, mely a gyermekek gyárban való alkalmaztatását szabályozza. Ennek a törvénynek értelmében reggel 8 óra előtt és esti 5 óra után a 16 éven aluli gyermekeknek a gyárakban való dolgoztatása tilos. A napi foglalkoztatás a 8 órai munkaidőt túl nem haladhatja. Az eddigi munkaidő 9 óra volt naponta és pedig a reggeli 6 és az esti 7 órák között.

A JAMESTOWNI KIÁLLÍTÁS. A Jamestowni kiállítás ép úgy nyílt meg, mint a többi kiállítás: félig készen. A kiállítás elnöke, aki most akar egy 400.000 dolláros kölcsönt felvenni, azt mondja, hogy két hét alatt minden épület készen lesz.

VASUTRABLÓK. A North Coast Line egy expresszvonatját a Montana állambeli Butte közelében egy rablóbanda megtámadta. A mozdonyvezetőt agyonlőtték és a fűtőszulósyan megsebesítették. Mindamellett zsákmányt nem ejtettek, mert az utasok ellenséges magatartásától megriadtak.

A „FEKETE KÉZ.” A Pennsylvania állambeli Wilkes Barreban 13 olaszt, a „fekete kéz” banda tagjait vád alá helyezték, amiért egy házat levegőbe röpítették. Az esküdszék tizenegyet bűnösnek mondott ki s a törvényt alkalmazó bíró két esztendei fegyházra küldte őket.

A KITAGADOTT FIU. Philadelphában a dúsgazdag Jones S. Harow kikergette az apai házból a fiát. A fiatal Jones egy barátjával együtt elhatározta, hogy majd mint utonállók keresik meg a kenyerüket. Még aznap este két villamos vasúti kalauzt akartak kirabolni, de ezek nem hagyták magukat, mire a két kezdő utonálló futásnak eredt. De üldözőbe vették őket a rendőrök, mire Jones közibük lőtt revolverével. Egy rendőr felbukott. Jones azt hitte, hogy agyonlőtte az üldözőjét, megijedt és föbelötte magát. A rendőr sérülése jelentéktelen, Jones meghalt.

WALDSTEIN GRÓF ÉL. Lapunk múlt számában megírtuk, hogy Waldstein gróftól egy végzetes tévedés folytán — egy régen nyomozott gonosztevőt vélték benne felismerni, — a rendőrök agyonlőtték. Egy most beérkezett sürgöny szerint a gróf ugyan súlyos sebet kapott, hanem a veszélyen már túl van.

DRÁGA MACSKA. Doering pinczérhez ment feleségül Brown péknek pénztárosnője négy év előtt. Doeringné magával vitte háztartásába Puck nevű macskáját is. Később visszavitte a pékhez. Egy évre rá ismét el akarta vinni a macskát, de a pék nem

adta, mire Doering egyszerűen ellopta. A pék a pinczért elfogatta, aki azonban igazolta a macskához való tulajdonjogát s egyúttal egy 10,000 dolláros kárterítési pert akasztott a macskához ragaszkodó pék nyakába. A tárgyalás tegnapelőtt volt s a bíró a péket 700 dollár fizetésére ítélte.

A BANDA TAGJAI. Tizennégy embert fogtak el a rendőrök a pennsylvania állambeli Barnesboron. Az elfogottak, akikről azt hiszik, hogy tagjai a fekete kéz bandának, egy olaszt meggyilkoltak, amiért az nem volt hajlandó fizetni nekik.

MIVEL NEM AKART INNI. Hogy ez ország egyes vidékein mily idillikus viszonyok uralkodnak, arról egy Floridából beérkezett hír ad újabb bizonyosságot. West Palm Beach egy korezmájába belépett egy Troy Tamás nevű fakereskedő, aki az épen jelenvolt Newcomb Györgyöt is megkínálta itallal. Ez nem akart inni, mire Troy revolvert rántott és halomra lötte Newcomb, aki nyomban meg is halt. A felbőszült nép erre a gyilkost meg akarta lincselni, de a rendőrök hamarosan egy automobilba ültették a gazdag fakereskedőt és elrobogtak vele.

ESKÜ A KOPORSÓ FELETT. Michigan állambeli Detroitban a tulságos cigarettázás sirba vitte Secret Herbertet, egy 16 éves fiút. Barátai, csupa gyerekek, erre a koporsó felett megesküdtek, hogy soha cigarettához nyulni nem fognak.

A BEVÁNDORLÁST TANULMÁNYOZÓK. A Rooseveltnél által kinevezett bevándorlási bizottság e hó 18-án indul utnak Bostonból a White Star vonal Canopic nevű hajóján. A tanulmányozó bizottság, melynek tagjai a parlament mindkét házából és az egyetemi tanári karból kerültek ki, Genua és Nápoly kikötőiben kezd meg munkáját és Közép-Európán át Anglián keresztül térnek vissza.

THAW-KÖLCSÖN. Thaw K. Harry, a milliomos gyilkos, akinek bűnpörét széles a világon csakugy lesték már csak azért is, mert a felesége vallomása felért Zolának legtrágárabb regényével, kifogyott a pénzből. A meg nem írott törvényre való hivatkozás közben egy néhány milliócska ment el és most már a fekvőségeket kezdik értékesíteni, hogy a pártatlan ítéletet mentül hamarabb meghallhassák. Az öreg Thawné a Lindhurst nevű palotájára vett fel 100,000 dollár kölcsönt, hogy valamivel több segéd-eszköz legyen a kezében a fia megmentéséhez a meg nem írott törvényre való hivatkozáson kívül.

HATSZOROS GYILKOS. San Franciscóban Davis Károly asztalos, egy hét gyermekes családapa egy magán szállodában puskával hat embert agyonlőtt.

A Nagyvilágból

DRÁGASÁG. Bár Hágában még csak június 15-én nyílik meg a konferencia, a szállodák máris háromszoros és négyszeres árakat követelnek. Sok delegátus a Hágához közeleső Sheveningi fürdőben vesz lakást. Az amerikai delegátusok a Hotel Indesben fognak lakni, ahol csupán a szobákért naponta 260 dollárt fognak fizetni.

KARDÉLRE HÁNYT KATONÁK. A török katonaság az arabiai Yemen tartományban csúfos vereséget szenvedett. A lázadó nép megtámadott hét zászlóalját és azt a szó szoros értelmében lekaszabolta. A tartomány katonai kormányzója sürgősen segítséget kért a portától.

INDIÁBAN MOZOGNAK. Simlában, az angolok indiai tartományának ez egyik legnagyobb városában a felső iskolákat hatósági rendeletre bezárták, mert ezekből a főiskolákból indult ki minden angolellenes mozgalom, amely különben most már komoly aggodalmat keltő módon kezd terjedni.

FORRADALOM. Egész Marokkó forrong. A déli tartományok a szultán fivérért kiáltották ki szultánnak, aki azonnal szabadon bocsájtotta a foglyokat és dr. Bau-champ gyilkosát elfogatta és kiszolgáltatta. Tanger régi kormányzóját visszahelyezte hivatalába.

A PÁPA TAKARÉKOSKODIK. A vatikán kertjének kerítése a napokban mintegy száz lábnyi hosszúságban bedőlt és attól tartanak, hogy az egész fal befog omlani. A pápát figyelmeztették, hogy ezt meg kellene igazíttatni, már csak azért is, mert a kerítés maga egy kincseket érő műremek. A pápa kérdezte: „Mibe kerül a javítás? Huszonötezer dollárt mondtak. A szent atya kijelentette, hogy annyi pénze kerítésre nincsen. Inkább dőljön be minden kerítés a vatikánban.

NÉGYES SZÖVETSÉG. Anglia, Franciaország, Japán és Oroszország között állítólag tárgyalások folynak egy kötéendő szerződés dolgában. Ha ez a szövetség tényleg létrejön, akkor Amerika és Németország előtt — ez a szövetség tulajdonképeni célja — el lesz zárva a kelet. Ezt pedig ezek aligha fogják csakugy szó nélkül el-
tűrni.

MEXICO ÉS GUATEMALA. Washingtonból sürgönyzik, hogy a mexicói kormány ultimátumot küldött Guatemalanak, amelyben szabad választást ad neki a Mexico által meghatározott két feltétel között: vagy kiadja Lima tábornokot vagy pedig megszakad a két állam között a diplomáciai összeköttetés. Guatemala a mai napig még nem adta ki Limát és minden pillanatban várható a háboru kitorése. A dolog előzménye az, hogy Mexico Cityben Barillas tábornokot, Guatemala köztársaság volt elnökét meggyilkolták és a gyilkos Lima tábornok. A körözést persze kettőzött eréllyel indították meg és ez arra a különös eredményre vezetett, hogy a gyilkossággal vádoltt Lima tábornokot a guatemalai követségi palotában rejtegetik.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET . . . NEW YORK

2-én d. e. 10

SZER-
megtartot-
szervező, il-
ven Kalassay
megjelentek
nagygyűlést
amikor meg-
mányok s az-
sylvaniai ál-
Pittsburgban
ban és pedig
József egylet,
gy független.
S. Tisztelet-
hogy a pitts-

LÖT ÉS

és ujonan be-
om. Jó ma-
zta szobák —
fogásukat kéri
L., tulajdonos.

Z?

ffal konferál.

kezett kábelsür-
ból ad hirt. Ar-
megyezés dolgá-
tar kormányel-
gatásra, hanem
is.

őleg az, aki a
el akarta arra
mutassanak az
u. Khuen gróf
a nemzeti felhá-

grfontosabb kér-
al értekeznek, an-
ól megérdemelt
r nemzet.

m jelenthet, ha
nemzet hű fiai-
gróffal tanács-

zprémmegeyi illető-
e kijött az ország-
tudnak, szivesked-
bb Vendel, R. F. D.

K

áros
sztyál vezetője

LYÓSITUNK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.
Kiadja a "Bevándorló" ujságvállalat
Szerkeszti
SINGER MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.
Pittsburgi iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:	
New York város egész évre	\$3.00
Egy Államok és Canada egész évre	2.50
Magyarország egész évre	4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.
Published by the "Immigrant" Publishing Co.
Edited by

MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.
Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:	
For New York City, 1 year	\$3.00
For the U. States and Canada, 1 year	2.50
For Hungary, 1 year	4.00

Szilánkok

— Viola Bertalan ur, a new yorki magyar segélyegylet elnöke jelentette, hogy rendben van minden. Meg van mentve a haza. Megmarad — ha a közgyűlés belepukkad is — az osztrák-magyar bizottság. Fog ez közösen lakomáznai. Lesz magyar pohárköszöntő is. A pohárköszöntőt persze Viola ur fogja elmondani.

— Hiába, Viola ur okos ember. Ő neki jó lábon kell maradnia az osztrákokkal. Most is ennek révén kitüntetés érte őt is, egyik társát is. A bécsi dalárda tiszteletére rendezett vacsorára meghívták őt is. Nagy megtiszteltetés ez a segélyegyletre és a segélyegylet révén az amerikai magyarságra. Köszöntsük fel Viola ruat!

— Egy passaici angol lapban egy magyar ember az ottani népgyűlés után az „igazság” kedvéért egy cikket tett közzé, amelyben a legszemszédettebb hazugságokkal traktálja a magyarokat, köztük Kossuth Lajost is. Hát vannak ilyen magyarjaink. A new yorkiaknak nem kellene Passaicra fáradniok, ha olyanokat látni akarnak.

— Irország addig küzdött, míg megkapja az önkormányzás jogát. Magyarország Ausztriával való vadházaságát meghosszabbítja husz esztendővel.

— Az angol király eljátszatta magának a Kossuth-nótát. Ha odahaza egy magyar katonatiszt megeselekszi ugyanazt, esetleg elzárják. Kérdés: hol becsülik Kossuth Lajost jobban?

— Hengelmüller báró urnak, washingtoni nagykövetségnek megint akadt dolga. A bécsi dalmokokat bemutatta az Egyesült Államok elnökének. Hiába, egy ilyen nagykö-

A BEVÁNDORLÓ

vet verejtékkel keresi meg mindennapi kenyérét. Különösen az osztrák-magyar.

— Egy Peters nevű new yorki pap azt mondja, hogy az iszákosság az oka a szegénységnek. Mi azt hisszük, hogy sok esetben a szegénység szüli az iszákosságot. Jól esik, ha csak néhány órára is, megfeledezni a földi nyomorról.

CSENDŐR ÉS BÖRTÖN!

Irta: dr. Bródy Ernő, országgy. képviselő.

A budapesti „A Nap”-ból vesszük át ezt a cikket:

Kossuth Lajos Angliában tartott felolvasásaiban, az általános európai helyzet befolyása mellett, két nagy elvre vezette vissza a negyvennyolcas reformáramlat korszakalkotó eredményeit. Az egyik elv: biztosítása az alkotmánynak — a másik: igazság a népeknek. Az első jogunk volt, a második kötelességünk. „Őseink — mondá Kossuth — önfeláldozásaik közt egyről megfeledeztek: megfeledeztek a parancsról, hogy aki szabad akar lenni, annak igazságosnak kell lennie. Mi elhatároztuk helyrehozni a feledést s nyílt — nem zsurori — kézzel szolgáltatni a népek igazságát.”

A negyvennyolcas törvényhozás az ujjaszületett igazságérzet lázas buzgalomával teljesítette kötelességét. A kései utód szíve repes örömeiben, ha végigfutja a törvényalkotások sorozatát. Mindegyik törvény egy-egy fejzecsapással dönti le a rendi világ oszlopait. A közös teherviselésről, az urbér, a robot, a papi tízed, az uri szék megszüntetéséről, az ősiség eltörléséről, a sajtószabadságról szóló törvények részesevé tették a magyar népet az emberiség közös örökségének: a szabadságnak, melyet — Kossuth szavai szerint — egy vagy más osztály számára kiváltság gyanánt monopolizálni árulás a természet, lázadás lsten ellen.

A szabadelvű párt évtizedeken keresztül nem tett mást, mint árulást követett el a természet, lázadást Isten ellen és az osztályuralom sűrű hálózatával kiváltságosak és kortések számára koboza el az egész népet megillető emberi, polgári és politikai jogokat. Mily játék a szavakkal! Szabadelvűnek nevezte magát az a párt, melynek kormányzata alatt több hitbizomány létesült, mint annalelőtte a rendi korszakban, a hitbizományokról szóló törvény megalkotásától, 1687-től kezdve 1867-ig. Az egyházpolitikai reformtól eltekintve és Széll Kálmánnak a közélet tisztasága iránt indított akcióját s néhány humanitárius javaslatát kivéve, e párt belemerült a közjogi orthodoxia és a belügyi reakció posványába, az önző párturalom hinárjába, mely csak egyes jól született osztályok részére biztosított fényt, dicsőséget és előjogokat, de kizárta jogosítványainból a nép egyetemét.

Ne hivatkozzék tehát senki arra, mikor a Darányi-féle cselédtörvényjavaslatot bírálja, hogy régen is így volt! És ne essék szó róla indokolás gyanánt, hogy a javaslat felháborító intézkedései benne vannak részint a régi cselédtörvényben, részint a mezőgazdasági munkásokról szóló újabb törvényben. Az nem érv egy új rend mellett, mely a régit megbuktatta, hogy az emberi jogokat éppen úgy, sőt még jobban akarja tiporni, mint azt elődje tette. Mit jelent akkor, minek készült a reform? A régi, rossz cselédtörvény elavult, ezért kell újat csinálni. A viszonyok azóta megváltoztak. A szabadelvű párt uralma alatt elalattott közvélemény felébredt, a nép milliói öntudatra tértek, az elhanyagolt, kijátszott, becsapott sokaság érzi emberi mivoltát és az új világban új igazságokat — az Igazságot! — várja a régi hazugságok helyett. És mit kap? A humánus lelkületű gazda kap oly jogot, amire nincs szüksége és a mivel nem ér semmit, a cseléd pedig egy Kain-bélyeget, mely meggyalázza emberi mivoltát.

A javaslat visszaállítja a régi uri szék: rendbírósági jogot ad a gazdának; megszünteti a szabad költözködés jogát; a cseléd nem kaphat utlevelet; megsemmisíti az egyéni szabadságot; a cseléd nem fogadhatja házában azt, akit tetszik neki; megfosztja a cselédet becsületétől, mikor kimondja: „kifejezések, melyek a család és a háznép keretén kívül eső más személyek közt sértőknek tekintethetnek, a gazda irányában nem támasztják azt a vélelmet, hogy a cselédet becsületében érinteni szándékozott volna”. A törvény előtti egyenlőség eszméje, melynek megvalósítását 1848. március 15-én karhatalmi beavatkozás és népgyűlési engedély nélkül egy szabadságitas tömeg a tizenkét pont között követelte, ime odáig zsugorodott, hogy elhalványult, hogy ötvenki-

lencz év multán, a nemzeti demokrácia óskorában, az általános választói jog előestéjén becsületsértési szabadságot adnak az egyik embernek embertársa felett, akit jobbjágyá súlyosztettek.

Az egyéni szabadság, emberi önértet, szabad költözködési jog eltiprása azonban csak párulek a büntetőkövetés ama rendszeréhez, amely a javaslatban bennfoglaltatik. Csendőr és börtön kell a népeknek, nem jog és kenyér. Azt az elismert jogelvet, hogy magánjogi szerződéseket nem lehet büntetőjogi szankcióval ellátni, ez a javaslat sokszorosan lerontja. A jogegyenlőség elvét a cseléddel szemben felüggesztik. Ha ő bármely kötelességét megszegi, fizethet pénzével, ami nincs, és szabadságával, ami egyelőre van. Harmincz napig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetik a cselédet, aki a szolgálatba nem áll be, vagy abból kilép.

A bün fogalma kibővül. A büntető jog örök tanai megváltoztak. A büncselekmény elkövetéséhez megkivánták a gonosz szándékot, a dolust, amely egy teljes tényállás mellett is szükséges volt a delictum megállapításához. De bün az, ha valaki nem foglalja el állását? Fejérváry nemcsak elfoglalta, még tett is ezenkívül valamit és már vád alá helyezése is megakadt. Nem paralizálja e tervet, hogy a gazdával szemben ugyanezen büntetés szándékoltatik — papírosan. Amily igazságtalan ez a cseléd iránt, ugyanoly mérvben sérti a jogegyenlőséget, ha a gazdára is

HA BETEG!

és szüksége van megbízható orvosokgra, úgy forduljon bizalommal

ERPF ARTHUR és ERDEKY KALMAN

őhazai okleveles gyógyszerészekhez

PITTSBURGHBA

ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer

és különlegesség, továbbá szépiték

és pipere eszkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan

készítetnek. Pósta megrendeléseknek

pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY

Pittsburg, Pa. — 2307 Forbes street.

KERESTETNEK

asztalosok, tanoncok és most ideérkezett munkások is felvétetnek Klein testvérek bambo gyárában: 520—522 East 81 utca New York. Jelentkezhetni a legfelsőbb emeleten levő irodában.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE

SEM MENNI

ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADÉMIAJÁT

44 West 34-ik utca, New York

Harlemi fiók: 23 East 125-ik utca

Alapított 1882-ben.

GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER

Tanulók feltűnően rövid idő alatt

bármily nyelvet megtanulnak.

RAJCS ZOLTÁN ur

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

A BEVÁNDORLÓ

ROVNIANEKET VÉDI.

Állítólag haragszik a tót népgyűlések miatt.

Bércy Bódog honfitársunknak, kit személyesen nem ismerünk, nagyon bántja a szívet, hogy mi Rovnianeket pánszláv agitátoroknak tartjuk s mint ilyen bánunk el vele. Nehogy elfogultsággal vádoljon bennünket bárki is, adjuk a következőkben Bércy urnak hozzáink intézett legujabb levelét:

Tekintetes Singer Mihály urnak, a „Bevándorló“ érdemű szerkesztőjének, New York. Igen tisztelt uram! Bocsánat, hogy ismét felkeresem. A szigorú igazságszeretet nyomja a tollat a kezembe. A következőkről fel akarom világosítani:

Rovnianek nem vett részt egyetlen egy tót tiltakozó gyűlésen. Sem Rovnianek, sem Ambrose, sem Wolf urak. Rovnianek lapja, az „Amer. Slov. Noviny“ folyó évi márczius 20-ról kemény szavakkal ítélt el Orbach, Bielek és Slabey hetvenkedését. A lap következőkép nyilatkozik a new yorki gyűlésről:

„Meg kell jegyeznünk, hogy tiltakozó gyűléseink czélja nem az, hogy gyalázzuk a magyarokat és elődjüket.“

Ne menjünk vissza ezer évvel s ne becstelentjük a magyarokat azért, mert elődjek nem jöttek be az országba lakkezpöben. Hisz nekünk sincsen inyünkre, ha „drótót tót“-nak neveznek minket.“

„Logikailag véve, nekünk nem is szabad a magyarokat becstelentnünk. Mert hiszen a Tátraaljai testvéreink békében és egyetértésben akarnak élni a magyarokkal mint a közös és osztatlan haza polgáraival. Mert a haza jövőjét, felvirágzását és a honpolgárok boldogulását csakis egyetértéssel lehet támogatni.“

„Nekünk nem kell és nem szabad itt, Amerika földjén, háborút indítani magyarakjú honfitársaink ellen. Valamint minket, úgy őket is a nyomor üzte ki a szülőhazából Amerikába.“

Hát kérem, Singer úr, mint igazságos embernek nem lett-e volna kötelessége tudomást venni Rovnianek lapja fenti nyilatkozatáról? Mily sok jót tett volna vele! Ahelyett Singer úr folyton támadja Rovnianeket, amivel egy sorba áll a pánszláv „Slovak v Amerike“ izgatóival.

Ezek ugyanis a folyó évi márczius 20-ról kelt számban tajtékozó dühvel rohantak Rovnianekre.

Rovnianek válaszolt f. évi márczius 27-éről kelt „Amerikansko-Slovenske Noviny“-ben azzal, hogy fenntartja a mondottakat.

Hát lássa, Singer úr, az igazságszeretet azt hozta volna magával, hogy ne Rovnianeket üsse, hanem Orbachot, az orosz-lengyel származású egyént, valamint két adjutánsát: Bieleket és dr. Slabeyt!

Hogy mily határtalan annak az orosz-lengyel egyének a hetvenkedése, annak bizonyosságára bemutatom az itt mellékelt képet, amely kép állítólag a bridgeporti magyarok gyűlését, tehát Singer urat is ábrázolja.

Mély tisztelettel vagyok

Bércy Bódog.

OLVASÓINKHOZ.

DR. PÓLYA LÁSZLÓ ur ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

rá lehet mérni büntetést, egy bűnné kodifikált büntelen cselekményért. Visontai Soma és Rátkai László, a jogállam eszményének veterán bajnokai, az újdonsült reakzionáriusok között már az első rabszolgatörvény tárgyalásánál rámutattak a visszafejlődés középkori foltjaira.

Beccaria, a nagy büntetőjogász és filozófus, világ-hírű művének a „Büntett és büntetés“-nek egy későbbi kiadásában ezt írja: „Hibába estem könyvem előbbi kiadásában, midőn azt vitattam, hogy az ártatlan vagyonbuktak, mintegy adósságai záloga gyanánt őrizet alá kell venni, vagy mint rabszolgát hitelezői számára dolgoztatni. Szégyenlem, hogy ilyesmit írtam. Vádoltak vallástalansággal, de nem érdemeltem meg; vádoltak lázítással, de érdemtelennül. Vétettem az emberi jogok ellen: ezt nem hányma szememre senki.“ Beccaria 1794-ben halt meg. Több mint száz évvel halála után a helyzet annyiban változott, hogy most már van szemrehányó, de vajjon feltámad-e Beccaria szelleme s ennek nyomán a vallomás, hogy az emberi jogok ellen vétetni — szégyen.

POLITIKAI VIGÉCZ.

Aehrenthal báró barátokat keres.

Aehrenthal báró, az osztrák külügyér a minap Berlinben volt, amint ezt már jelentettük. Tanácskozott Bülow kancellárral, s a német császár is hosszabb kihallgatáson fogadta őt. Most egy újabb utra készül a báró: Rómába megy. Az olasz királynak is el akarja mondani azt, amit elmondott a német császárnak és Tittonival is együtt fog ebédelni, amint ebédelt Bülowval.

Ezek az európai diplomaták önmagukat csalják meg, amikor azt hiszik, hogy népeknek és nemzeteknek sorsát még manap is el lehet intézni egy vacsora alatt vagy egy kihallgatáson. És önmagát vagy császári urát csalja meg az osztrák külügyér, amikor önmagával vagy Ferencz Józseffel elhíttetni akarja, hogy látogatásokkal új életre keltheti a rég meghalt, mert idejét mult hármass szövetséget.

Ausztriánk, akinek szövetségest keres Aehrenthal báró, nincsen nagyobb ellensége az olasz nemzetnél. Ennek haragja csak akkor fog elsimulni, ha Trieszt s az egyéb határszéli helységek az egységes Olaszországhoz fognak csatolhatni.

Németország pedig titkos örömmel nézi, mint szaporodik Ausztriában a buzavirág kedvelőinek száma, türelmesen várja, hogy a német tartományok érett gyümölcsként hulljanak az ölébe.

Aehrenthal bárónak tudnia kell ezt. Tudja is. A vigéczek szokása azonban elmenni oda is, ahol nem szívesen látják. Mért térne el ez ősi szokástól a politikai vigécz?

BRIDGEPORTON, CONN.,

Tóth Bálint ur képviseli lapunkat. Felhatalmazzuk őt előfizetések felvételére és nyugtázására. A Bevándorló kiadóhivatala.

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az 6-hazába első áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postal feladó vévényt.

VEZÜNK ÉS ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeressük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TARSULAT, DUQUESNE, PA. Négy százalékos betét számlára. Két százalékos csekk számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából ezentúl minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló“-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akár ügynöknek, akár pósta útján fizetett s e fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizettek Bridgeporton Kiss Bálint, Kiss János és Dezső János, Cherry Valleyen Farkas Miklós, Philadelphiában Faragó István, Mingo Junctionban Kovács István és Mertz Lajos, Ramseyen Gög Ferencz, Kovács Károly, New Yorkban Orbán M-né, Blairmonton Wiederman József és Ronyecz András, Adenán Horváth Károly és Mudri Mihály.

Félévre fizetett New Yorkban Künstler Sámuel, Mayer József, Bloomfielden Csontos András, Bridgeporton Lukács János, Dezső István, Rencsy József, Gaál Antal, Bakos Sándor, Jersey Cityben Schwartz József, New Brunswickon Kalina József, Rankinban Richter Károly, Pittsburgban Krémer Gyula és Szabó József, Mingo Junctionban Andy Albert, Dillonvalen Bodnár Ferencz, Ramseyen Németh István, Szakáll Vincze, Rác István, Benkő Andy, Delrayn Bán János, Fekete Pál, Süle János, Johnstownban Kocsán Jenő, Oszti-Asszonyfán, Magyarországon, Rác István, Blairmonton Kovács Lajos és Adenán Haborka József.

Negyedévre fizetett Florencen Toroczko Lajos, Kinkorán Szvatos Ede.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindenemü hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMÁ-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA, a „Bevándorló“ new yorki megbízottja. 314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

ORFEUM

MÁSODIK AVENUE ÉS 8-IK UTCZA, NEW YORK

Hochstimm és Blau üzletvezetők

Előadás minden este, vasárnap délután is. Az előbbeni RIGÓ-féle cigányzenekar játszik

SZALAY SÁNDOR

vezetése mellett.

A művészek között van SALZER honfitársunk,

Tilly, Woelfling, Gerold, Huyler.

Az énekeseket Thienpont mester kíséri zongorán.

SZABAD BEMENET.

KITÜNŐ MAGYAR KONYHA.

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör A legválogatottabb arany árpából, malátából és mézharmatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY

IMPORTALT SÖRNÉL

ELIZABETH, N. J.

krácia öskorábi, jén becsületsértési bernek embertársak.

nerzet, szabad kölsak párulék a bünnyel a javaslatban on kell a népnek, mert jogelvet, hogy lehet büntetőjogi sokszorosan lerontléddel szemben felsségét megszegi, fiszabadságával, ami terjedhető elzárás-étő pénzbüntetéssel gálatba nem áll be,

ntető jog örök tanai elkövetéséhez megplust, amely egy telges volt a delictum valaki nem foglalja elfoglalta, még tett alá helyezése is meg- et, hogy a gazdával andékoltatik a — pa- a eseléd iránt, ugyan- get, ha a gazdára is

EG!

és orvosságokra,

lommal

EKYL KALMAN

szerszerekhez

GHBA

hazai gyógyszer

obá szépitők

kek.

zeptek pontosan

rendeléseknek

esznek.

RMACY

Forbes street.

NEK

most ideérkezett

Klein testvérek

22 East 81 utca

ni a legfelsőbb eme-

A SEMMIRE

NNI

szélsz

LUL

z, keresd fel

INA

KADÉMIJÁT

za, New York

ast 125-ik útca

882-ben.

YÜ MÓDSZER

rövid idő alatt

megtanulnak.

TÁN ur

ült Államokban uta-

ében. Előfizetési di-

ünkben nyugtázhat.

önösen ajánljuk hon-

Hazai Dolgok

Magyar emberszállítók.

BUDAPEST. Rettenetes bajunk, hogy évről-évre a munkabírók százezrei vándorolnak ki hazánkból. Értekezletek, ankétek, hatósági tanulmányozások keresik-kutatják azt a baczállást, amely ezt a sorvasztó betegséget előidézi. A legnagyobb rákfenei az országnak a kivándorlási ügynökök, akik alattomban üzik mesterségüket és a hatóság éber kutatásának is csak a legtrikább esetben sikerül őket kézrekeríteni. Most legutóbb Pamlényi a kivándorlókat Bécsben, Rati-ségi kapitánynak félesztendei buzgó nyomozás után végre sikerült több ilyen kivándorlási hiénát elesipni, akik eleddig már huzamos ideje tömegesen csábitgatták kivándorlásra Békésésaba derék földmivelő-népét. Pamlényi már régebben talált egyes nyomokat, de a községi rendőség megbizhatatlansága folytán eredmény nem mutatkozott. Pamlényi a kivándorlókat Bécsben, Rati-borban és Oderbergben figyellette meg, és amikor februárban elegendő terhelő adattal bírt, akkor Kossuth Ferencz kereskedelem-ügyi minisztertől engedélyt kért arra, hogy egyes gyanus egyénel levelezési adatait az ottani postahivatalnál megtekinthesse. Így azután rövidesen megállapítható volt, hogy Tóth Pál békésésabai polgár ez a titkos ügynök, aki a kivándorlási ügynökösödést nagyban üzi és ehhez társai is vannak. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter engedelmével Pamlényi Békésésabára utazott és ott a csendőség segítségével több házkutatást végeztetett. A házkutatás eredményeként olyan óriási levelezés került napvilágra,

hogy az még egy világezégnek is becsületére válnék. Az átolvasott levelekből azután kiderült, hogy Tóth Pál ezt a virágzó üzletet 1901 óta folytatja és ezalatt az idő alatt 1700 embert csábitott kivándorlásra, amelynek fejében Rebenwuzel oderbergi kivándorlási ügynökségétől tizenhétezer korona jutalékot kapott. A kivándorlókat rendszeren Hamburgon és Brémán át irányították. Tóth az ügynökösödésen kívül még uzsora-üzletet is folytatott. A levelekből derült ki, hogy Tóthnak társai is voltak, ezek közül csak Surinást tudták elfogni, aki azonban csak 1906. óta foglalkozott a kivándorlási ügynökséggel. A szolgabíró Tóth Pált 2 hónapi fogházra és 300 korona bírság fizetésére ítélte. Pamlényi Gábor határrendőrségi kapitánynak egyébként az 1907. esztendő folyamán már eddig 30 kivándorlási ügynököt sikerült lelepleznie.

Halálba ment a neve miatt.

BUDAPEST. A népligeti József főherceg-laktanyában ismét öngyilkosság történt. Kohn Henrik közhuszár, akit a neve miatt üldöztek, csufoltak, kétségbeesésében felakasztotta magát. Az eset alkalmával kint volt a kaszárnnyában József főherceg is és lelke teljes felháborodásával vette a kezébe az ügyet, beszédet intézett a századhoz: megrendülten keresve az igazát a szegény, halálba kergetett közhuszárnak. Az első számu honvédhuszárezredbe volt beosztva Kohn Henrik vadkerti születésü huszonkétéves közhuszár. A fiut szolgálatának első napjától kezdve gunyolták és üldözték fölebbvalói. Különösen az örmesternek szurt szemet a meglehetősen ügyetlen, félszeg fiu, aki ettől kezdve ezéltáblája lett az egész század szel-

lemeskedéseinek. Kohn Henrik nyugodtan türte az otromba élczelődést és valóságos megváltás volt rá nézve, hogy egy napon kórházba kellett vinni, mert lovaglás közben erős feldörzsölést szenvedett. Minap került vissza a kórházból a kaszárnnyába. A brutális viczelődések ujra megkezdődtek és most már annyira sértők voltak, hogy Kohn Henrik nem tudta nyugodtan türni. Boszszut nem állhatott bántalmazóin, elhatározta tehát, hogy öngyilkosságot követ el. Félrevonult és felakasztotta magát. Az öngyilkosságot csak későn vették észre. Mire a kötelet levágták, Kohn Henrik már halott volt. A századparancsnok hamarosan el akarta takarítani az utból a holttestet, ekkor azonban váratlanul meglepetés történt. Az eset hire ugyanis egy-két percz mulva elterjedt a kaszárnnyában és fülébe jutott József főhercegnek, aki néhány percczel előbb érkezett a kaszárnnyába szemlélet tartani. A főherceg azonnal szigorú vizsgálatot indított. Személyesen kihallgatta a század legénységét és mikor megtudta, hogy mi kergette halálba a szerencsétlen közhuszárt, megbotránkozásának adott kifejezést, hogy ilyesmi előfordulhat.

Egy volt főispán csödjé.

BUDAPEST. A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék Horváth Béla volt esztergomi főispán és neje, született Stindl Ida vagyonára csödöt nyitott. Horváth Béla csödbejutásával a kisebb pénzintézetek egész tömege érzékeny kárt szenvedett, mert a passzívák összege körülbelül 1,000.000 koronára rug, míg az aktiva összege a legjobb esetben is alig tehető 300.000 koronára. Horváth Bélát körülbelül 12 éve nevezték képviselőből előbb Hont-, majd két évvel ké-

Paradicsomi Otthon

AKI PARADICSOMI OTTHONT AKAR MAGÁNAK TEREMTENI, AKI FÖLDVÉTELEN NYERÉSZKEDNI AKAR KIS PÉNZÉVEL,

RAGADJA MEG AZ ALKALMAT

LONG ISLANDON, MELYNEK FÖLDJÉT MÁR MOST KERESIK MINT A NEW YORKHOZ LEGKÖZELEBB FEKVŐ LEGÉRTÉKESEBB FÖLDET, VAN

ROCKVILLE CENTRE

EGY KÉSZ VÁROS, ISKOLÁKKAL, TEMPLOMOKKAL, ÜZLETEKKEI, GYÖNYÖRÜ UTCÁKKAL ÉS TEREKKEL, MINDEN KÉNYELEMME.

OTT AJANLUNK TELKET MEGVÉTELRE.

EGY-EGY TELEK ÁRA KÉTSZÁZ DOLLÁRTÓL KEZDVE.

KÖNNYŰ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Forduljon mindenki levélben vagy személyesen a társaság magyar képviselőjéhez:

Mr. JULIUS TENNER

215 MONTAGUE STREET, ROOM 417, BROOKLYN, N. Y.

aki magyar nyelven szívesen ad mindenkinek felvilágosítást.

Florence Park Realty Co.,

215 MONTAGUE ST.,

BROOKLYN, N. Y.

A BEVÁNDORLÓ

sőbb Esztergom vármegye főispánjává. Mint ilyen, az atyjától teljesen adósságmentesen örökölt tekintélyes hontvármegyei birtokát jelzálogkölesönökkel tulterhelte. 1905-ben pénzügyi helyzete megjavult, mert ekkor másodizben megnősült és nőülvette Steindl Idát, Steindl Imrének, az elhunyt híres építésznek leányát. Steindl Imre halála után özvegye és két gyermeke mintegy 3 millió koronát örökölték. Horváth Béla ekkor adósságai rendezésére nejtől 300.000 koronát kapott és ezenkívül életfentartási czélokra négy budapesti ház hasznélvezetének egy negyedrészt. Horváth néhány héttel a konfliktus uralomrajutása előtt vonult nyugalomba. Főispánsága idején rendkívül sokat költött reprezentácziókos költségekre, de ezenkívül is nagylábon szeretett élni, úgy hogy a 300.000 korona is mihamar eluszott anélkül, hogy a hitelezők csak egy garast is láttak volna. Pénzszükségében a kisebb pénzintézetekhez, főleg a vidéki takarékpénztárakhoz és koronabankokhoz fordult, amelyek nem ismerték tiszta vagyoni helyzetét. A kamatok nagyságával nem törődött, csak pénzt látson. Két hónappal ezelőtt azonban minden pénzforrása kiapadt. Anyósa ki akarta menteni kényes helyzetéből; a hitelezők, kik között 78 pénzintézet is szerepel, bizottságot küldtek ki az egyezkedésre. A Horváthék részéről ajánlott feltételeket a hitelezők azonban nem fogadhatták el és így esődöt kértek Horváth Béla és neje ellen. Tömeggondnokká Erdős Zsigmond dr. fővárosi ügyvédet nevezték ki.

Kereskedősegédek sztrájkja.

ARAD. A kereskedők és a kereskedelmi alkalmazottak között konfliktus támadt, mert az alkalmazottak követelésekkel léptek fel. A kereskedők minap hajnalig tárgyaltak a segédekkel, de megegyezni nem tudtak. Erre a kereskedősegédek reggel megkezdték a sztrájkot. Hire jár, hogy a boltok megtámadására is készülnek. A katonaság és rendőrség készenlétben van. A főnökök megegyeztek, hogy alkalmazottaikat, akik megszüntették a munkát, elbocsátottnak tekintik és soha többé Aradon alkalmazni nem fogják. Hat segéd, akik nem tartoznak a szervezethez, nem sztrájkol. A kereskedelmi alkalmazottak sztrájkját valószínűleg a cipészek sztrájkja fogja követni, de nem lehetetlen, hogy a többi ipari munkás is ki fogja mondani a szolidaritást a sztrájkolókkal. A kereskedelmi alkalmazottak sztrájkja

RIZSÁK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az öt zsebes hajótársulatok meghatározott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítatnak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

egyébként előreláthatóan kudarczsal fog végződni, mert gyenge a szervezkedésük és csakis a Budapestről érkezett izgatók rábeszélésére határozták el a sztrájkot.

Munkások által megszállott vendéglő.

KASSA. A kassai szociáldemokrata párt két kizárt szocialista pinczér ügyét a szolidaritásnak érdekes módjával tette magáévá. A kassai pinczerek megalakították a kassai pinczerek és kávésegédek szakegyletét. A mozgalom élén a Schalkház-szálló tételkértjének két pinczére állott. A szervezkedést ideges türelmetlenséggel fogadták a kávések. A Schalkház-szálló rt. a mozgalom vezetőit a munkából kizárta. A kizárt pinczerek ügyét a munkásokban tárgyalta a szociáldemokrata párt és ennek határozata alapján mintegy kétszáz munkás ugyanazonnap megszállotta a Schalkház helyiségeit. Előbb körülbelül fél 8 óra tájban mintegy 50—60 munkás foglalt helyet a télikertben, ahol éppen egy tisztí összejövettel terítettek. Künn a folyosón, a kapubejárattal és a járdán a munkások sokasága nyüzsgött, legtöbben persze munkaruhában. Az étteremben, ahol több tábornok és a rendes törzsvendégek ültek, a munkások megjelenése nagy konsternációt keltett. Mivel tüntetéstől tartottak, gyorsan lehúzták az összes ablakok vasredőnyeit és rendőri segítséget is kértek. Meg is érkezett két polgári és 8 közrendőr, de mivel a munkások csendesen viselkedtek, nem léphettek fel ellenük. A szocialista munkások látogatása mintegy 2 óra hosszáig tartott.

Reformátusok köréből.

KASSA. Az abauji ref. egyházmegye Révész Kálmán esperes és Meczner József gondnok elnöklésével rendes közgyűlést tartott. Puky Endre alispán világi főjegyző, Téglássy Endre világi és Benke István papi aljegyzőt állásukban megerősítették. Szalay László tanácsbíró főispáni kinevezése alkalmából üdvözlük. A gondnoki jelentés után folyó ügyeket intéztek el.

Egy apa rémtette.

LÓCSE. Mika József szepesolási lakos megragadta féléves gyermekét és a megáradt patakba dobta. Mika borzasztó tettét örülési rohamában követte el.

Hegymolás.

MÁRAMAROSSZIGET. Brusztura máramarosmegyei községet nagy veszedelem fenyegeti. A község mellett levő völgyben két hegy egymásra omlott és a völgyben sebesen rohanó folyó medrét elzárta. Ha a víz ereje utat nyit magának, úgy az egész falut végveszély fenyegeti. A vízszabályozáshoz 600 munkást rendelt ki a hatóság.

Öngyilkos kereskedő.

MERÉNY. Schneider Gyula kereskedő a

padlásán felakasztotta magát. Mire ráakadtak, már halott volt. Senki sem sejtte, hogy mi indította a rendezett anyagi viszonyok között élt kereskedőt ezen végzetes tette.

Hazafias ünnepek.

MISKOLCZ. A borsodmiskolci közművelődési egylet minapi ülésében elhatározta, hogy Tompa Mihály emlékére Miskolczon ünnepélyt rendez, melyen a nagy költő virág-regéit fogják előadni. Az egylet az ónodi országgyűlés 200 éves évfordulóját úgy Miskolczon, valamint Ónodon is meg fogja ünnepelni. Utóbbi helyen emléktáblát is emel. Elhatározták továbbá, hogy a közművelődési egyletek budapesti országos kongresszusán résztvesznek s hogy az egylet muzeumát „Felsőmagyarországi muzeummá” átalakítani minden erővel törekedni fognak. — Az egyesület legközelebb Mezőcsáthon fog közművelődési ünnepélyt rendezni.

Csendőrök és cigányok.

ROZSNYÓ. A napokban berzetei cigányok megtámadták Nagy esztereki rendőrt, akinek Cseh István csendőr segítségére sietett. A cigányok a csendőrt is megtámadták és egy Kristóf nevű cigány bunkóval támadt a csendőrré, aki erre fegyverét elsütötte. Kristóf szíven találva azonnal meghalt. A megtámadott rendőr súlyos sérüléseket szenvedett.

Megfuladt gyermekek.

SZABADKA. Futó Péter tanyai gazdálkodó Szabadkára ment, hogy beteg feleségét orvossal megvizsgáltassa. Három kis gyermeküket Futóék távollétük idejére bezárták a lakóházba. A szobában azonban ismeretlen okból tűz támadt és mire a szülők délben hazaértek, rémülten vették észre a szobából kitóduló füstöt. Bent a szobában az ágy alatt holtan találták a harmadfél éves Pista fiukat és a másfél éves Kati leánykájukat, az ágyon pedig az 5 éves Jánost. Csudálatos, hogy a három hetes pólyás gyermekük, a mely szintén az ágyon volt, megmenekült, azonban ezt is eszméletlenül szállították a kórházba. A három nagyobb gyermek holttestét a hullaházba vitték.

RENDES ZSIGMOND ur
CHICAGOBAN és környékén képviseli lapunkat. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. A Bevándorló kiadóhivatala.

BEJCZY SANDOR

delrayi bankja a legrégibb Michigan államban. Pénzt küld biztos felelőség mellett. Hajójegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalonüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCZY, 2112 River st.,
DELRAY, Mich., SAJÁT HÁZÁBAN.

AZ ARANY GOLYÓ.

AMERIKAI BÜNYGI REGÉNY.

A „Bevándorló“ számára angolból fordítja:
Makray Aladár.

(ötödik folytatás.)

— Mindent elvállalok.
— Holnap tudok már foglalkozást adni, most azonban azt tanácsolom, hogy az öreg Januaryt engedd egyedül haladni útján.
— Az volt az az ember, aki a lovakat hajtotta?
— Az.
— Mit szállít? — kérde Dick kíváncsi hangon.
— Semmi közöd hozzá.
— Nem mondhatod meg nekem, urí magam is csak olyan vagyok, mint te, s akivel már szövetkezni akarsz? — erősködött Dick.
— Nem, mert nem tudom. De különben se akarj mindent egy pillanatban megtudni. Ismerek egy embert, aki neked hasznodat veheti, feltéve, ha olyan munka izleni fog.
— Hol láthatom? — kérde a titkosrendőr, aki már eleresztette emberét, hanem azért mindig szorosán mellette állott.
— Ismered a Mott-utcán a Gilligan apó koresmáját?
— Ismerem.
— Holnap délután bármely órában ott találasz.
— Ott leszek.
— Helyes. Jó éjszakát, Blifkins.
— Jó éjszakát, Bat.

Mindakettő abban a hitben, hogy nagy gazembernek mondott jó éjszakát, elváltak. Dick Miklós ismét egy fontos dolgot tudott meg.

Januaryt olyan embernek ismerte, aki husz év óta örökös háboruságban él a rendőrökkel.

Nem volt a büntetőtörvénynek olyan pontja, amely ellen még nem vétett volna, egyike volt a legügyesebb tolvajoknak s ebbeli munkája közben nem egyszer már vért is ontott.

Már magában az a tény, hogy dr. Belmont ilyen emberrel összeköttetésben áll, bizonyította azt, hogy törvénybe ütköző cselekedeteiket művel.

Gilligan apó Mott-utcai koresmája abból a fajtából való volt, amelyben csak nagyobb-szabású betörők fordultak meg.

Egy sötét pinczehelyiség volt, melyet zsufolásig megtöltött a vad kinézésű emberek tömege, akik ott öntötték magukba a gyilkolóan erős pálinkákat. Még a romlottakból is a legromlottabbak gyűltek itt össze, amit legjobban bizonyít az, hogy oda a város legvakmerőbb rendőrjei sem mertek egyedül bemenni, mert tudták, hogy annak a koresmának akármelyik vendége képes egy dollárért embert ölni.

Mindezek dacára Dick elhatározta, hogy elmegy oda.

Hazament és más ruhát huzott.

Amint ismét az utcára ért, már akkorra közönséges betörőnek látszott, vörös hajjal, szakállal és torzonborz bajuszszal.

A ruha rongyokban csüngött le róla s a cipőjéből ugyszólván az egész lába kiunt volt.

Ebben a ruhában elért a Mott-utczába és belépett Gilligan koresmájába.

Egy dolog ösztökélte Dicket, hogy ide eljőjön. Az tudniillik, hogy a Bat nevezetű ember, aki őt megtámadta, mikor a kocsira kapaszkodott, kétségtelenül January, a ko-

A BEVÁNDORLO

esis által lett kiállítva, hogy vigyázzon az esetleges veszélyre.

A pinczében a tömeg közé keveredett s remélte, hogy Januarytól majd csak hall valamit erről a dologról.

Odatolakodott a piszkos italmérő asztalhoz, odadobott egy ötcentes pénzdarabot és pálinkát kért.

Csupa piszkos ember hemzsegett a piszkos koresmában.

Dick kereste azt az embert, aki magát Batnak nevezte.

Amíg körülnézett, egy ember feltűnés nélkül egészen melléje furakodott. Egy középkorú, veszedelmes kinézésű ember volt.

Szemeit merően rászegyezte Dick rongyos ruhájára, mely egy helyen feszesnek látszott s ezen a feszült helyen valami fényes tárgy látszott átszillogni. Ez ragadta meg annak az embernek figyelmét és ezért furakodott oly közel Dick mellé, aki mindezt nem vette észre.

Mikor már egészen Dick mellett volt, megkapta annak rongyos kabátját, félrerántotta és akkor felvillant a Dick mellén a rendőrijelvény.

Erre visszalépett és éles hangon kiáltotta oda a pinczehelyiségben tartózkodó gazembereknek:

— Hé, fiuk, vigyázzatok, kutya van a kertben!

VII. FEJEZET.

A szembesítés.

Dick Miklós, amint a szavakat meghallotta, azonnal tisztában volt azzal, hogy az az ember, aki a vészkiáltást hallatta, valami módon kikutatta öltözetét.

De tisztában volt azzal a veszéllyel is, mely őt fenyegette.

Körül volt véve egy csomó kétes kinézésű, semmitől vissza nem rettenő embertől. Elkeseredett emberek, akiknek mindnyájuknak volt okuk félni a rendőrtől.

Természetszerű ellenségei a törvénynek s annak képviselőinek.

Valami bűnygyben mindegyik „kerestetik“ volt s így mindegyik azt hitte, hogy ő van bajban.

Dick ezt mind tudta, de tudta azt is, hogy haszontalan dolog volna itt nagy hangon elfogásról és letartóztatásról beszélni.

Körülnézett. A pinczehelyiséget egy, a mennyezetről csüngő lámpa világította meg. Láta, hogy ennek útján mentheti meg csak életét.

Felugrott az asztalra és a nagy lámpát leütötte, mely csörömpölve zuhant a földre, ahol felrobbant.

Az ezután támadt kavargásban Dick elbirt menekülni. Egypár embernek volt anynyi lélekjelenléte, hogy a tüzet eloltsa, a töb-

bi pedig egyik a másikhoz fordult, az álruhás rendőr után tudakozódva, aki már akkor eltűnt.

Dick kimenekült a piszkos pinczéből és az utcára ért.

— Nos — mormogá magában — ez egy kisít több volt, mint amennyire számítottam.

— Még ruhacserélés után sem lesz semmi czélja visszajövetelnek, mert ez a hely bizo-

Gross Ede

Brandler L.

Worville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73 utczák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGÁNYZENE

Kitünő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burkett L. Walter, pénztáros

Vooris O. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1.000.000

Betétek több mint 15.000.000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb czégg.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélczím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak kedvenc találkozási helye
Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

nyosan zárva lesz.

Gilligan apó félni fog, hogy meggyülik a baja a rendőrökkel és aligha nyitja ki korcsmáját hamarabb holnap éjjelnél.

— A jelvényem elárult. A jövőben erre is jobban kell vigyáznom.

— Nincs más hátra, mint megfigyelni, hogy mit csinál Gilligan apó és cimborái. Ha nem csukják be az üzletet, akkor addig fogok ott ődöngeni, amíg valamit meg nem tudok arról az emberről, aki a lovakat hajtotta.

A következő utcásarokig ment s ott egy kapualjából jól látta, mint ömlenek ki Gilligani apó cimborái a piszkos korcsmából.

— Amint gondoltam, — mormogá a titkosrendőr, amint hazafelé tartott — January ma este már nem jön ide.

Amint Dick a Belmont-házhoz ért, az átelleni oldalon egy sötét helyre bujt és onnan figyelte a házat.

Hosszu ideig várakozott, anélkül, hogy bármit is látott volna. Végre is másnap reggelig feladta a csatát.

Féltizenkettő volt, mikor Dick a rendőrkapitány társaságában a Belmont-ház lépcsőjén felhaladt és meghuzta a csengőt.

A gyanus kinézésű szolga ajtót nyitott. — Ismerem a járást — szolt Dick és kíméletlen módon félrelökte magától a cselédet.

Felmentek az emeletre a lépcsőkön és kopogtatás nélkül benyitották a betegszoba ajtaját.

Dick egy pillantást vetett körül. Blake nyugodtan aludt, de még mindig nagyon halványnak látszott. Dr. Belmont egy kis asztalka mellett ült és orvosi műszereit tisztogatta.

— Oh, jó reggelt! — szolt barátságosan. — Örülök, hogy láthatom önt, Dick ur! Ki az ön barátja?

— Fivérem — volt a szintén nyájas válasz. — Hogy van betegünk?

Dr. Belmont merően a kérdezőre nézett és hangjában valami különös csengés volt, amikor azt kérdezte:

— Ön úgy találja, hogy jobban néz ki? — Nem mondhatnám. Legfeljebb, ha úgy néz ki, mint tegnap kinézett.

— Nem lát semmi változást rajta? — Semmit sem tudok észrevenni — szolt Dick és élesen szemügyre vette a beteget, de egyttal az okát kereste, hogy miért erőszakolja az orvos ezeket a kérdéseket.

— Az ön véleménye szerint megváltozott? Belmont szeméi gunyosan villantak meg, mikor a következő választ adta:

— Igen. Az ajkai pirosabbak és könnyebb a lélekzététele.

A titkosrendőr magában pedig egyre csak azt ismételte:

— Mi okból kérdezget ez engem olyan sürűn?

— Bizonyosan van valami oka és engem az

egész idő alatt kinevet.

— Mi az oka? No de majd kisütöm én azt.

— Ah, felébredt! — szolt hirtelen dr. Belmont és amint Blake kinyitá szeméit, odament az ágy széléhez s ily szavakkal fordult a sebesülthöz:

— Itt az ön jó barátja, Dick, a titkosrendőr.

A sebesült egy hálás tekintetet vetett a rendőrrre és feléje nyujtotta kezét, mit az gyengéden megszorított.

Ugyanakkor a külső ajtó csengője megszólalt.

— Itt van Blakené asszony! — szolt az orvos.

A sebesült szeméi e szavak hallatára tágra nyilottak.

— Blakené — kiáltott fel.

— Igen.

— Ugy köszönöm Istennek, hogy most teljesen eszemnél vagyok, mert most meg fogom tudni mondani, hogy ő-e a feleségem, kit én már régen halottnak hittem.

Dick és a rendőrkapitány hallották jól mindezeket az érzelmeteljes szavakat.

Hát tévedett dr. Ford, mikor azt állította, hogy Blake ép észszel birt annak a jelenetnek alkalmával?

Az az asszony csakugyan a Blake régen elveszettnek hitt felesége volna?

Mindakét férfi ezzel a kérdéssel foglalkozott, amikor az ajtón halk kopogtatás hallatszott.

— Lehet — kiáltott az orvos mosolyogva. — Az ajtón Blakené lépett be.

A küszöbön egy pillanatra megállott és nagy, kék szeméivel a sebesültet nézte.

Blake egy pillantást vetett a belépőre, kitérta karjait és boldogan kiáltott:

— Mimi, feleségem! Oh, Istenem, csak hogy visszaadtad nekem.

Az asszony keresztülfutott a szobán és egy halk sikolylyal térdre veté magát az ágy előtt.

A sebesült átölelte az asszonyt, fejét vállára vonta, és csókokkal halmozta el, majd csendesen mondta:

— Én édes Mimikém, kis feleségem, jöjj vissza a halálból.

Hogy feleségeként ismerte fel, az kétségtelen.

Dick a rendőrfőnökre, az viszont Dickre nézett, míg dr. Belmont csak félszemmel nézte őket, de ajkán ott ült ismét a gunyos mosoly.

Dick nyerte vissza legelőször a nyugalmit. A sebesülthöz fordult:

— Blake Károly!

— Nos, Dick ur?

— Felismeri ebben a hölgyben feleségét, akiről azt hitte, hogy elfogói megölték?

— Igen.

— Egész határozottan?

— Természetesen. Vagy azt hiszi, hogy ilyen dologban, mint ez, lehet tévedni?

— Blake Károly — szolt Dick — és felvillantak szeméi — ha netalán kényszer és erőszak

mondatta önnel e szavakat, úgy én innen minden baj nélkül elszállítatom, de mondja meg az igazat.

— Kényszer? Erőszak?! — kiáltott Blake. — Honnan? Kitél? Tán az én drága feleségem, vagy jó barátom, az orvos? Dick ur, micsoda vad gondolata támadt önnek?

— Valóban, vad gondolat. Nos, most én maradtam alul, de azért legyőzve nem vagyok. Az egész dolgot, amit láttam, nem hiszem, de meg fogom tudni, mi az igaz ebben a komédiában.

Sarkonfordult s főnöke által követve, ott hagyta őket.

— Nos, — szolt a rendőrfőnök, amint az utcára értek — a felismerés elvitázhatat-

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ő-hazába.

As összes hajóvonalak képviselője.

HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

VESZÉLYBEN FORGÓ KÖVETELÉSEKET

az Egyesült Államok minden területén legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jóhírű amerikai irodája, ahova bizalommal fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar nyelvű megkereséseket is elintéznek.

PARK BUILDING, PITTSBURG, PA. (3-ik emelet)

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindenféle betegségek gyorsan és sikeresen kezelhetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órától esti 8 óráig, ünnepnap délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE

402 GRAND ST. — PITTSBURG, PA.

Kedlet Ohio legbiztosabb MAGYAR BANKÜZLETE

LAMBERT FRIEDL

a Wm. Grossman & Co., cég utódja, volt cs. és kir. konzuli tisztviselő Hajójegyek—Közjegyző—Pénzküldés

Levélezim: LAMBERT FRIEDL 325 Market Street, Steubenville, Ohio

CHICAGO ÉS KÖRNYEKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonaoorvos, a magyar kir. posta-, táviráda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulatusi orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb szivonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — Telephone: Monroe 1116. — CHICAGO, ILL.

lan. Az asszony bebizonyította állításának valóságát és azt hiszem, Dick, hogy kissé keményen beszéltél.

— Oh, legkevésbé sem!

— Van valami, amire támaszkodhatsz?

— Semmi, de én érzem, hogy az egész dolog csalás és hogy minket becsaptak. Ezek komédiát játszottak és pedig jól, de azért mégis én leszek a győztes.

(Folytatás következik.)

TELEKELÁRUSÍTÓ ÜGYNÖKÖK
kerestetnek, akik bírják valamelyikét a magyar, tót, lengyel, horvát, orosz vagy cseh nyelveknek és a kik jól jövedelmező foglalkozást akarnak nyerni, jelentkezzenek szóban vagy írásban **RAGER JÓZSEF** urnál, 320 EAST 5-1K UTCZA. Megfelelő ember szép jövedelemre tehet szert.

New York, Hazleton, Wilkesbarre

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet

Levélcím: NÉMETH JÁNOS
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

EGY FONOGRAF INGYEN!

Egy valódi önműködő rúgós beszélőgép, mely beszél, énekel és oly természetesen játszik zenét, mint egy zenekar. Ezt a remek műszert ingyen adjuk. Pénz küldése nem kívántatik. Küldje hozzánk nevét és címét s mi azonnal küldünk 35 darab remek ékszerajándékot, melyet el kell adnia ismerőssel köztölt 10 centjével darabját. Ha eladta, küldje címünkre a bevett 3 dollár és 50 centet és mi ugyanaz nap feladjuk címére teljesen ingyen a fent ábrázolt fonograft a hangcsővel együtt. E gép tíz dolláron alul sehol meg nem kapható, magától játszik, miután rúgóval van ellátva. 500 dollárt ajánlunk annak, aki bizonyítja, hogy valaki nem kapta meg a gépet, a mely itt ábrázolva van, ha eladja az ékszereket. Írja ki tisztán a nevét és lakását.

PALISADE MOTOR CO.,
91 Cornelia street New York City.

The Friedman Print
215 BOWERY NEW YORK
Elvállalja alapszabályok s mindenemű nyomtatványok elkészítését.
Külföldön felszerelt magyar nyomda.
A "BEVÁNDORLÓ"-T ITT KÉSZITIK.
Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN
**NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA**
A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBEN INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

A BEVÁNDORLÓ

I. BOSS
111 SECOND STREET — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálójak.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GROF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

elnök

HARRY F. POTTER

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynek legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstautalvány útján eszközöl.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázzhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panyakó István ur New Brunswick, N. J.
Divíky Károly ur Bridgeport, Conn.
Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Szendli Tóth István ur Heilwood, Pa.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Torhán János ur Yonkers, N. Y.
Id. Pilcsák István ur Esterházy, Can

PAPP DEZSŐ úr

képviseli a Bevándorlót PASSAICON. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázzhat. Ajánljuk öt passaicai honfitársaink pártfogásába.

NÓGRÁDY M. úr

TRENTONBAN képviseli a Bevándorlót. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázzhat. Melegen ajánljuk öt ottani honfitársaink figyelmébe.
A BEVÁNDORLÓ kiadóhivatala.

A PITTSBURGI FŐKIRODA KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kováts Arthur ur Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Samu György ur So. Sharon, Pa.
Andrejkesits Béla ur Pittsburg, Pa.
NEVADA KÁROLY ur
utazó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel céljából.

NEW YORK ALLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ALLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Hary F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legnagyobb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizes két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldés és hajójegy elárúsító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ALLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871, tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékosbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. E. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fióküzlet Gratiot Ave., üzlet vezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ALLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája. Bonne Terre. Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ALLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
Friedl Lambert, volt csász. és kir. konzuli tisztviselő, Steubenville.

WISCONSIN ALLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékosbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave. Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és fölösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A lényegesen magas ügynőkségeknek irodája: Fiume, Andrássy ut 22. Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nobilitással találkoznak, forduljanak oda.

Szer

Egész és
A vidék
Egyes s

IV. Évfolyam

Minden
Ismeri, de
nem köve
Előttün
ségével é
zal bünte
ket s szé
bábeli to
ber megh
vankozot
Istenhez
lön-külör
alapjait.

A bábe
emlékeze
azok leh
tik, de es
get terem
kik egy

Hogy
ra élő pé
lág minc

nyelvet
hatalmas
azok hit
vették is
lág lege
állama,
bir, még

la és az
rikában
lenséget
tanítana
ra.

Ezen
nemzetel

A ma
egyike.
még sem
nemzetel
it helyre
mas alap
még egy

Elrab
semmit
lenség v
ket meg
beli tor

Hogy
mikor e
bibliát
egymást
zánk ör